

პროლეტარებო ყველა გვეყვანისა, ზეჰატადით!

ახადბაზრდა ბოღშევიკი

1905 წელს
გამოვიდა
საბჭოთაო

137

იანვარი

1

1940

გამომცემლობა „კომუნისმი“, თბილისი

ეროვნული საბუნების
განათლების

ქართული საგანძირი
განათლება

4 888

ახანაზრდა ბოლშევიკი

იანვარი 1940 წ.

№ 1

გამოცემის 13 წელი

სამ. ალკა ც. კის და თბილისის კომიტეტის მოვალეობიანი
კომპაგზირის აპტივის სახელმძღვანელო შურნალო

16 წელი ულანილო—ლენინის გზით

4886
თექვსმეტი წლის წინად, 1924 წლის 21 იანვარს საღამოს 6 საათსა და 50 წუთზე მოსკოვის მახლობლად გორკაში შეწყდა მსოფლიოში უდიდესი ადამიანის, მსოფლიო პროლეტარიატის საყვარელი ბელადის ვ. ი. ლენინის გულისცემა. ბოლშევიკების პარტიამ, საბჭოთა ქვეყნის ხალხებმა ლენინის სახით დაჰკარგეს რევოლუციის უდიდესი სტრატეგი, საყვარელი ბელადი, ადამიანი, ვინც ათეული წლების მანძილზე მიუძღვებოდა წინ მუშათა კლასისა და მშრომელი გლეხობის ბრძოლას თვითმპყრობელურ-მემამულური დესპოტიზმის წინააღმდეგ, ბურჟუაზიის წინააღმდეგ. საბჭოთა კავშირის მშრომელებმა დაჰკარგეს ადამიანი, ვინც ისინი იხსნა კაპიტალისტური ჩაგვრისაგან და მოუპოვა თავისუფლება, დაჰკარგეს მსოფლიოში პირველი სოციალისტური სახელმწიფოს ორგანიზატორი, ჩვენი სახელოვანი ბოლშევიკური პარტიის დამაარსებელი და ხელმძღვანელი, მუშათა კლასის დიდება და სიამაყე.

მსოფლიო მუშათა კლასმა ლენინის სახით დაჰკარგა კაპიტალისტური ჩაგვრისაგან კაცობრიობის განთავისუფლების უდიდესი მედროშე, მარქს-ენგელსის დიადი საქმის განმგრძობი, III, კომუნისტური ინტერნაციონალის დამაარსებელი და სულისჩამდგმელი.

ამხანაგმა სტალინმა მთელი პარტიის სახელით ფიცი დასდო, რომ პარტია მაღლა დაიჭერდა მარქს-ენგელს-ლენინის დიად დროშას და ღირსეულად შეასრულებდა უკვდავი ლენინის დიად ანდერძს. ამხანაგი სტალინის ფიცმა მშრომელებს განუმტკიცა რწმენა და იმედი მარქსიზმ-ლენინიზმის საქმის საბოლოოდ გამარჯვებისა, კომუნიზმის გამარჯვებისა მთელს მსოფლიოში. ფიცის თვითეული სიტყვა წმინდათაწმინდა მოწოდებაა ლენინიზმის დიად საქმეთა განხორციელებისათვის მასების დასარაზმავად.

ლენინის საქმის დიადი განმგრძობის ამხანაგ სტალინის ხელმძღვანელობით ჩვენმა პარტიამ ხორცი შეასხა დიდი ლენინის მითითებებს.

ლენინი ჩვენი სახელოვანი პარტიის ორგანიზატორი და ბელადი. მაგრამ ლენინი არ იყო პროლეტარიატის ჩვეულებრივი ბელადი. ამხანაგი სტალინი ლენინის დაბადებიდან 50 წლისთავისათვის დაწერილ სტატიაში — „ლენინი, როგორც რკპ ორგანიზატორი და ბელადი“ — სწერდა:

„რომ შერჩე პროლეტარული რევოლუციის და პროლეტარული პარტიის ბელადის პოსტზე, აუცილებელია თავისთავში შეათავსო თეორიული სიძლიერე პროლეტარული მოძრაობის პრაქტიკულ-ორგანიზაციულ გამოცდილებასთან... სხვათა შორის, ამაში უნდა ვეძიოთ იმ ფაქტის ახსნა, რომ ლენინი, და სწორედ ის, წარმოადგენს ახლა მსოფლიოში ყველაზე ძლიერი და ყველაზე გამობრძმედილი პროლეტარული პარტიის ბელადს“. ყველაზე დიადი, ყველაზე უმნიშვნელოვანესი, რაც ლენინმა შეჰქმნა არის ბოლშევიკების პარტია. ამიტომ ამბობდა სწორედ ეპოქის უდიდესი პოეტი ვლ. მაიაკოვსკი:

პარტია არის
ხერხემალი მუშათა კლასის,
და ჩვენი საქმის უკვდავება
არის პარტია.
ერთადერთია,
რაც არასდროს არ მილაღატებს
დღეს ნოქარი—ხვალ
სამეფოებს მოვშლი ქარტიდან.

კლასის ტვინი,
კლასის საქმე,
ძალა კლასის
მისი დიდება —
აი პარტია.

ჩვენი პარტია და ლენინი
ტყუპნი არიან.
ვის ამჯობინებს
ისტორია სამართლის მჩენი?
ჩვენ ვამბობთ—ლენინ,
და ვგულისხმობთ
მუდამ პარტიას,
ვამბობთ —
პარტია
და ვგულისხმობთ —
ლენინი ჩვენი.

ლენინის ხელმძღვანელობით ჩაისახა პარტია, ლენინი ზრდიდა, აწრთობდა მას მუშათა კლასის მტრებთან ბრძოლაში, იცავდა მისი რიგების სიწმინდეს, „არა არის რა იმაზე უფრო მაღალი,—ამბობდა ამხანაგი სტალინი,—ვიდრე ღირსება—ეკუთვნოდე ამ არმიას; არა არის რა იმაზე უფრო მაღალი, ვიდრე

პარტიის წევრის წოდება, იმ პარტიისა, რომლის დამაარსებელი და ხელმძღვანელი ამხანაგი ლენინია...

მიდიოდა რა ჩვენგან, ამხანაგმა ლენინმა გვიანდერძა ჩვენ მაღლა გვეჭიროს და წმინდად შევინახოთ პარტიის წევრის დიადი სახელი. გაძლევთ ფიცს, ამხანაგო ლენინ, რომ ჩვენ ღირსეულად შევასრულებთ ამ შენს მცნებას!“

ჩვენს პარტიას დიდი ბელადის ამხანაგი სტალინის ხელმძღვანელობით მაღლა უჭირავს ლენინის ანდერძი. პარტიის რიგებიდან გაძევებულ იქნენ გადაგვარებული ელემენტები, კარიერისტები, მოღალატეები და მათი მოკავშირეები. განადგურებულ იქნენ კაპიტალისტური რეაქციის ტროცკისტ-ბუხარინელი აგენტები და მათი დამკავშირებლები. პარტია ავსებს თავის რიგებს სამშობლოსადმი, ლენინ-სტალინის დიადი საქმისადმი უსაზღვროდ თავდადებული მოწინავე მუშებისა, კოლმეურნე გლეხებისა და მშრომელი ინტელიგენციის რიგებიდან.

„მიდიოდა რა ჩვენგან, ამხანაგმა ლენინმა გვიანდერძა ჩვენ შევინახოთ ჩვენი პარტიის ერთიანობა, როგორც თვალის ჩინი. გაძლევთ ფიცს, ამხანაგო ლენინ, რომ ჩვენ ღირსეულად შევასრულებთ ამ შენს მცნებასაც!“ (ი. ს ტ ა ლ ი ნ ი).

ხალხის საზიზღარი მტრები ტროცკისტ-ბუხარინელი ნაძირალები ცდილობდნენ შეერყიათ პარტიის ერთიანობა, პარტიის რიგების სიმტკიცე და აღედგინათ ჩვენს ქვეყანაში კაპიტალისტური წყობილება. ისინი გამომჟღავნებულ და განადგურებულ იქნენ. პარტიის რიგები კიდევ უფრო შემჭიდროვდა. იგი მონოლიტურია. პარტია მტკიცედაა დარაზმული სტალინური ცენტრალური კომიტეტისა და დიდი ბელადის ამხანაგი სტალინის გარშემო და წარმოადგენს სოციალიზმის დიად მშენებლობათა მებრძოლ შტაბს.

„მიდიოდა რა ჩვენგან, ამხანაგმა ლენინმა გვიანდერძა ჩვენ შევინახოთ და განვამტკიცოთ პროლეტარიატის დიქტატურა. გაძლევთ ფიცს, ამხანაგო ლენინ, რომ ჩვენ არ დავზოგავთ ჩვენს ძალებს იმისათვის, რომ ღირსეულად შევასრულოთ ეს შენი მცნებაც!“ (ი. ს ტ ა ლ ი ნ ი).

განვლილი თექვსმეტი წლის მანძილზე კიდევ უფრო განმტკიცდა მუშათა კლასის დიქტატურა. სსრ კავშირი უდიდესი მძლავრი სახელმწიფო გახდა მსოფლიოში. კიდევ უფროდაუფრო მტკიცდება მუშათა კლასის დიქტატურა, რომელიც შემაძრწუნებელ ძალას წარმოადგენს საერთაშორისო კაპიტალისტური რეაქციისათვის.

„მიდიოდა რა ჩვენგან, ამხანაგმა ლენინმა გვიანდერძა ჩვენ მთელი ჩვენი ძალდონით განვამტკიცოთ მუშათა და გლეხთა კავშირი. გაძლევთ ფიცს, ამხანაგო ლენინ, რომ ჩვენ ღირსეულად შევასრულებთ ამ შენს მცნებასაც!“

ლენინის საქმის დიადი განმგრძობის ამხანაგ სტალინის ხელმძღვანელობით კიდევ უფრო განმტკიცდა მუშათა კლასისა და გლეხობის კავშირი. სსრ კავშირში შეიცვალა რა კლასობრივი სტრუქტურა, დარჩა ორი ძირითადი მეგობრულად განწყობილი კლასი—მუშათა კლასი და გლეხთა კლასი და ერ-

თი ფენა—ინტელიგენციის ფენა. მტკიცეა საბჭოთა ხალხის მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობა, რომლის ბრწყინვალე ილუსტრაციასაც წარმოადგენს სსრკავშირის უმაღლესი საბჭოს, მოკავშირე რესპუბლიკათა უმაღლესი საბჭოებისა და მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებში კომუნისტებისა და უპარტიოების სტალინური ბლოკის ბრწყინვალე გამარჯვებები.

„მიდიოდა რა ჩვენგან, ამხანაგმა ლენინმა გვიანდერძა ჩვენ განვამტკიცოთ და გავაფართოოთ რესპუბლიკათა კავშირი. გაძლევთ ფიცს, ამხანაგო ლენინ, რომ ჩვენ ღირსეულად შევასრულებთ ამ შენს მცნებასაც!“—ამბობდა ამხანაგი სტალინი.

ჩვენი პარტიის სტალინური ცენტრალური კომიტეტის ხელმძღვანელობით, დიდი სტალინის ბრძნული მეთაურობით, გაიფურჩქნა და აყვავდა ჩვენი რესპუბლიკები. სსრ კავშირი აერთიანებს 11 თანასწორუფლებიან მოკავშირე რესპუბლიკას.

ჩვენი გმირული წითელი არმიის ძმური დახმარებით დასავლეთ უკრაინისა და დასავლეთ ბელორუსიის განთავისუფლებულმა ხალხებმა, დაამყარეს რა საბჭოთა ხელისუფლება თავიანთ ტერიტორიაზე, თხოვნით მიჰპარტეს სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოს მიეღოთ ისინი ჩვენი სახელმწიფოს შემადგენლობაში. ბრძნული სტალინური პოლიტიკის შედეგად 13 მილიონი ხალხი განთავისუფლდა კაპიტალისტური ჩაგვრისაგან და შეუერთდა სსრ კავშირის ხალხთა ერთიან დიად ოჯახს.

ამხანაგი სტალინი ამბობდა—„ლენინი არაერთხელ მიგვითითებდა, რომ წითელი არმიის განმტკიცება და მისი მდგომარეობის გაუმჯობესება ჩვენი პარტიის ერთერთი უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა... მაშ შევფიცოთ, ამხანაგებო, რომ ჩვენ არ დავზოგავთ ძალებს იმისათვის, რათა განვამტკიცოთ ჩვენი წითელი არმია, ჩვენი წითელი ფლოტი“.

უკვდავი ლენინის დიად საქმეთა დიდი განმგრძობის ამხანაგ სტალინის მამობრივი მზრუნველობის შედეგად წითელი არმია და წითელი სამხედრო-საზღვაო ფლოტი გახდა სსრ კავშირის მშვიდობიანი შრომის დაცვის მძლავრი ფაქტორი. იგი მრისხანე ძალას წარმოადგენს კაპიტალისტური რეაქციული ქვეყნების წინააღმდეგ. თავისი სიდიადე და ძლიერება გმირულმა წითელმა არმიამ გვიჩვენა ზაოზერნაიას სიმაღლესა და ხალხინ გოლთან ბრძოლებში. წითელმა არმიამ, როგორც განმათავისუფლებელმა არმიამ დიდი დახმარება გაუწია დასავლეთ უკრაინისა და დასავლეთ ბელორუსიის მშრომელებს და ერთხელ და სამუდამოდ გაანთავისუფლა ისინი პოლონელი პანების სამარცხვინო უღლისაგან. წითელი არმიის გმირული მებრძოლები უდიდეს განმათავისუფლებელ მისიას ასრულებენ ამჟამად ფინეთში, ეხმარებიან რა ფინეთის მშრომელ ხალხს, ფინეთის სახალხო მთავრობას ფინეთის გაწმენდაში მანერ-ჰაიმ-ტანერების ბანდებისაგან.

„მიდიოდა რა ჩვენგან, ამხანაგმა ლენინმა გვიანდერძა ჩვენ კომუნისტური ინტერნაციონალის პრინციპებისადმი ერთგულება. გაძლევთ ფიცს, ამხანაგო.

ლენინი, რომ არ დავზოგავთ ჩვენს სიცოცხლეს იმისათვის, რომ განვაშტეცოთ და გავაფართოოთ მთელი მსოფლიოს მშრომელთა კავშირი—კომუნისტურ ინტერნაციონალი“ (ი. სტალინი).

თავისი არსებობის მანძილზე სულ უფროდაუფრო მტკიცდება და იზრდება კომუნისტური ინტერნაციონალი. ის წარმოადგენს მსოფლიო მუშათა კლასის მებრძოლ შტაბს კაპიტალისტური რეაქციის წინააღმდეგ ბრძოლაში. ინტერნაციონალიზმი—სსრ კავშირის ხალხთა წმინდათაწმინდა გრძნობა.

ლენინიზმი ცოცხლობს, იგი უკვდავია.

ლენინი ცოცხლობს საბჭოთა კავშირის 183 მილიონ მშრომელის გულში. ლენინი ცოცხლობს კაპიტალისტური ქვეყნების მილიონობით მშრომელთა გულებში.

ლენინი ცოცხლობს იმ საქმეებში, რომლებიც ლენინის მითითებებით, დიდი სტალინის ხელმძღვანელობით ხორციელდება სსრ კავშირში. ლენინი ცოცხლობს სოციალიზმის დიდ გამარჯვებებში.

სტალინი ლენინია დღეს.

დიდი სტალინის ბრძული ხელმძღვანელობით ჩვენი ქვეყანა წარსულში ჩამორჩენილი აგრარული ქვეყნიდან, სტალინური ხუთწლეულების მანძილზე გადაიქცა მოწინავე ინდუსტრიულ ქვეყნად, უახლესი ტექნიკით შეიარაღებულ ქვეყნად.

აჯამებდა რა პირველი ხუთწლეულის შედეგებს, ამხანაგი სტალინი ჯერ კიდევ 1933 წლის იანვარში ამბობდა:

„ჩვენ არა გვქონდა შავი მეტალურგია, ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის საფუძველი. ახლა ჩვენ გვაქვს იგი.

ჩვენ არა გვქონდა სატრაქტორო მრეწველობა. ახლა ჩვენ გვაქვს იგი.

ჩვენ არა გვქონდა საავტომობილო მრეწველობა. ახლა ჩვენ გვაქვს იგი.

ჩვენ არა გვქონდა დაზგათმშენებლობა. ახლა ჩვენ გვაქვს იგი.

ჩვენ არა გვქონდა სერიოზული და თანამედროვე ქიმიური მრეწველობა. ახლა ჩვენ გვაქვს იგი.

ჩვენ არა გვქონდა ნამდვილი და სერიოზული მრეწველობა თანამედროვე სასოფლო-სამეურნეო მანქანების წარმოების დარგში. ახლა ჩვენ გვაქვს იგი.

ჩვენ არა გვქონდა საავიაციო მრეწველობა. ახლა ჩვენ გვაქვს იგი.

ელექტროენერგიის წარმოების მხრივ ჩვენ სულ უკანასკნელ ადგილზე ვიდექით. ახლა ერთერთ პირველ ადგილზე წამოვიწიეთ.

ნავთის პროდუქტების და ქვანახშირის წარმოების მხრივ ჩვენ უკანასკნელ ადგილზე ვიდექით. ახლა ერთერთ პირველ ადგილზე წამოვიწიეთ“ (სტალინი, „ლენინიზმის საკითხები“ გვ. 578, მე-10 გამოც.).

ამის შემდეგ შეუდარებლად გაიზარდა ჩვენი ქვეყანა.

წარსულში ჩამორჩენილი, დაქუცმაცებული წვრილი გლეხური მეურნეობის ქვეყნიდან ჩვენი ქვეყანა, ლენინის კოლექტიური გეგმის შემდგომი განვითარებისა და ხორცშესხმის შედეგად, დიდი ბელადის ამხანაგ სტალინის ხელმძღვანელობით გადაიქცა მსხვილი კოლექტიური მეურნეობებისა და საბ-

ჭოთა მეურნეობების ქვეყნად, სადაც განვითარებულია უახლესი მოწინავე სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა და განუხრელად იზრდება ამ ტექნიკას დაუფლებულ ადამიანთა კადრები.

წერა-კითხვის უცოდინარ, ჩამორჩენილ ქვეყნიდან ჩვენი ქვეყანა გახდა მოწინავე კულტურულ ქვეყნად, მოწინავე მეცნიერების ქვეყნად, რომელიც მოფენილია უმაღლესი და საშუალო სასწავლებელთა უფართოესი ქსელით, სადაც ხდება უდიდესი მეცნიერული აღმოჩენები და გამოგონებები.

უდიდესი მიღწევები აქვს საბჭოთა კავშირს ყველა ფრონტზე. განმტკიცდა მსოფლიოში პირველი მუშათა და გლეხთა სოციალისტური სახელმწიფო. სოციალიზმმა გაიმარჯვა სსრ კავშირში და ეს უდიდესი ისტორიული გამარჯვება მთელი სიცხადით ამოქარგულია სტალინურ კონსტიტუციაში.

უკვდავი ლენინის დიად საქმეთა დიდმა განმგებლობამ ამხანაგმა სტალინმა შემდგომ განავითარა, გააღრმავა და გააგრძელა მარქს-ენგელს-ლენინის დიადი მოძღვრება.

საქ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობაზე ამხანაგმა სტალინმა განვითარების ახალ, უმაღლეს საფეხურზე აიყვანა მოძღვრება სახელმწიფოს შესახებ და მოგვცა ახალი, სტალინური თეორია სოციალისტური სახელმწიფოს შესახებ, ინტელიგენციის შესახებ, კადრების შესახებ.

ამხანაგმა სტალინმა დასვა ჩვენი კადრების, პარტიის, კომკავშირის, მთელი საბჭოთა ხალხის მიერ ბოლშევიზმის დაუფლების, მარქსიზმ-ლენინიზმის შესწავლის ამოცანა. ამ ამოცანის გადაჭრისათვის ცენტრალურმა კომიტეტმა, დიდმა სტალინმა პარტიას, კომკავშირს მისცა უდიდესი იარაღი თეორიული ჩამორჩენილობის ლიკვიდაციისათვის, მარქსიზმ-ლენინიზმის ძირითად ცოდნათა ენციკლოპედია—„საქ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსი“, სადაც მთელი სიცხადითაა მოცემული მარქს-ენგელს-ლენინ-სტალინის დიადი მოძღვრება.

დაუუფლებიან რა ბოლშევიზმს, ჩვენი კადრები უფრო მეტის წარმატებით გადაჭრიან იმ უდიდეს ამოცანებს, რომლებიც დგანან ჩვენი ქვეყნის წინაშე.

საქ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობის მიერ დასმული ამოცანები უდიდეს პასუხისმგებლობას აკისრებს ლენინურ-სტალინურ კომკავშირს, როგორც ჩვენი სახელოვანი პარტიის უახლოეს რეზერვსა და მეზრდოლ თანაშემწეს. აქტიურად მონაწილეობს რა ქვეყნის სამეურნეო, პოლიტიკურ და კულტურულ საქმიანობაში, ჩვენი ახალგაზრდობის ბრწყინვალე იდეალია—იყვნენ ისეთივე სახელმწიფო მოღვაწენი, როგორიც იყო დიდი ლენინი, როგორიც არის ამხანაგი სტალინი.

მარქსიზმ-ლენინიზმი ყოვლისშემძლეა, ის არის მსოფლიოს გარდამქმნელი მოძღვრება.

„ლენინის საქმემ გაიმარჯვა სსრ კავშირში. ის გაიმარჯვებს მთელს მსოფლიოში“. („პრავედა“).

ეროვნული სამხატვრო
ბიბლიოთეკა

მშრომელთა დაუფლებების სამხარეო, საოლქო, საოკრუგო, სარაიონო, საქალაქო, სასოფლო და სადაბო საბჭოების არჩევნების შედეგების შესახებ

(დროებითი არჩევნების შედეგების შესახებ ქვეყნდება იმ მაჟორიტარის მიხედვით, რომელიც მიღებულია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სამდივნოს მიერ საოლქო და სამხარეო აღმასრულებელი კომიტეტებისა და ავტონომიური და მოქალაქეობრივი რესპუბლიკათა უმაღლესი საბჭოების პრეზიდიუმებისათვის)

1939 წლის 24 დეკემბერს მოხდა მშრომელთა დეპუტატების სამხარეო, საოლქო, საოკრუგო, სარაიონო, საქალაქო, სასოფლო და სადაბო საბჭოების არჩევნები რუსეთის სფს რესპუბლიკაში, უკრაინის სს რესპუბლიკაში, ბელორუსიის სს რესპუბლიკაში, საქართველოს სს რესპუბლიკაში, სომხეთის სს რესპუბლიკაში, თურქმენეთის სს რესპუბლიკაში, კაზახეთის სს რესპუბლიკაში და ყირგიზეთის სს რესპუბლიკაში, ხოლო 1939 წლის 29 დეკემბერს — აზერბაიჯანის სს რესპუბლიკაში, უზბეკეთის სს რესპუბლიკასა და ტაჯიკეთის სს რესპუბლიკაში.

ჩატარდა მშრომელთა დეპუტატების ყველა ადგილობრივი საბჭოს არჩევნები, გარდა კარელიის ასს რესპუბლიკისა, სადაც ადგილობრივი საბჭოების არჩევნები, კარელიის ასს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის გადაწყვეტილებით, გადადებულია, და დაღესტნის ასს რესპუბლიკის 5 მაღალმთიანი რაიონისა, სადაც ადგილობრივი საბჭოების არჩევნები: დაღესტნის ასს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის გადაწყვეტილებით გადატანილია 1940 წლის მაის-ივნისისათვის.

სულ არჩეულია მშრომელთა დეპუტატების 6 სამხარეო საბჭო, 88 საოლქო საბჭო, ავტონომიური ოლქების 9 საოლქო საბჭო, 21 საოკრუგო საბჭო, 3.572 სარაიონო საბჭო, 912 საქალაქო საბჭო, 389 სარაიონო საბჭო ქალაქებში და 63.183 სასოფლო და სადაბო საბჭო.

არჩეულ მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების რაოდენობა, ცალკე მოკავშირე რესპუბლიკების მიხედვით, მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

მოკავშირე რესპუბლიკის დასახელება	სამხარეო საბჭოები	საოლქო საბჭოები	საოკრუგო საბჭოები	სარაიონო საბჭოები	საქალაქო საბჭოები	რაისბ- ჭლები ქა- ლაქებში	სასოფლო და სადაბო საბჭოები
რუსეთის სფსრ	6	41	20	2.311	578	268	41.797
უკრაინის სსრ	—	15	—	526	153	59	11.327
ბელორუსიის სსრ	—	5	—	94	35	3	1.453
აზერბაიჯანის სსრ	—	1	—	66	25	19	1.165
საქართველოს სსრ	—	1	—	68	28	7	1.121
სომხეთის სსრ	—	—	—	38	9	4	684
თურქმენეთის სსრ	—	5	—	48	12	3	474
უზბეკეთის სსრ	—	5	1	116	25	9	1.420
ტაჯიკეთის სსრ	—	5	—	66	7	3	485
კაზახეთის სსრ	—	14	—	192	31	11	2.696
ყირგიზეთის სსრ	—	5	—	47	9	3	561

მშრომელთა დეპუტატების სამხარეო, საოლქო, საოკრუგო, სარაიონო, საქალაქო, სასოფლო და სადაბო საბჭოების არჩევნები მიმდინარეობდა ერთსა-დაიმავე დროს, საერთო საარჩევნო უბნებში და ამომრჩეველთა სიების მიხედვით, რომლებიც საერთო იყო ყველა ადგილობრივი საბჭოს არჩევნებისათვის.

ამომრჩეველთა სიებში სულ რეგისტრირებულია 93.547.797 ამომრჩეველი, მათგან კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 92.812.237 კაცმა, რაც შეადგენს ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის 99,21 პროცენტს.

ცალკე მოკავშირე რესპუბლიკათა მიხედვით ამომრჩეველთა რაოდენობა, რომლებიც მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებზე მონაწილეობას იღებდნენ კენჭისყრაში, მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

მოკავშირე რესპუბლიკის დასახელება	ამომრჩეველთა რაოდენობა	ზმის მიმცემთა რაოდენობა	პროცენტობით
რუსეთის სფსრ	59.852.283	59.367.524	99,19
უკრაინის სსრ	17.608.993	17.496.335	99,36
ბელორუსიის სსრ	2.908.797	2.887.219	99,26
აზერბაიჯანის სსრ	1.601.538	1.592.432	99,43
საქართველოს სსრ	1.936.799	1.926.985	99,49
სომხეთის სსრ	621.095	615.263	99,06
თურქმენეთის სსრ	705.215	701.235	99,44
უზბეკეთის სსრ	3.615.695	3.560.966	98,49
ტაჯიკეთის სსრ	815.979	810.170	99,29
კაზახეთის სსრ	3.075.914	3.056.661	99,37
ყირგიზეთის სსრ	805.489	797.447	99,00

როგორც კენჭისყრის შედეგები გვიჩვენებს, ამომრჩევლებმა ერთსულოვნად მისცეს ხმა კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს. ყველა არჩეული დეპუტატი კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატია.

იმ ამომრჩეველთა რაოდენობა, რომლებმაც მშრომელთა დეპუტატების საოლქო, სარაიონო, საქალაქო, სასოფლო და სადაბო საბჭოების არჩევნებში ხმა მისცეს კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს, და ცალკეულ მოკავშირე რესპუბლიკებში კენჭისყრის მონაწილეთა რაოდენობის პროცენტი* მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

მოკავშირე რესპუბლიკის დასახელება	საოლქო საბჭოები	რაიონული საბჭოები	საქალაქო საბჭოები	რაისბჭოები ქალაქებში	სასოფლო და სადაბო საბჭოები
რუსეთის სფსრ	45.300.747	40.692.985	20.177.609	12.129.471	37.219.932
პროცენტობით	98,97	98,56	97,99	97,98	97,77
უკრაინის სსრ	16.970.137	12.179.175	6.035.703	3.086.574	11.275.960
პროცენტობით	99,03	98,69	97,95	98,04	98,07
ბელორუსიის სსრ	2.852.658	2.221.722	707.585	136.597	2.054.718
პროცენტობით	98,80	98,21	98,31	98,70	96,96
აზერბაიჯანის სსრ	69.122	1.039.329	632.603	522.981	1.053.821
პროცენტობით	99,62	99,50	98,33	98,15	99,23
საქართველოს სსრ	49.200	1.451.532	601.592	318.267	1.336.985
პროცენტობით	99,43	99,64	99,15	98,86	99,40
სომხეთის სსრ	—	469.058	170.206	105.538	422.877
პროცენტობით	—	98,76	98,66	98,63	98,26
თურქმენეთის სსრ	696.528	502.102	205.785	80.348	498.843
პროცენტობით	99,33	99,72	98,19	97,84	99,63
უზბეკეთის სსრ	3.267.933	2.740.520	788.767	419.562	2.735.151
პროცენტობით	99,39	99,59	98,28	98,31	99,47
ტაჯიკეთის სსრ	806.274	689.116	120.232	64.228	687.769
პროცენტობით	99,52	99,69	98,05	96,73	99,60
კაზახეთის სსრ	3.039.159	2.371.520	742.960	270.219	2.310.822
პროცენტობით	99,43	99,48	98,34	98,64	99,23
ყირგიზეთის სსრ	791.507	663.303	128.958	58.160	657.312
პროცენტობით	99,26	99,13	97,53	97,65	98,92
სულ სსრ კავშირში	73.843.265	65.020.362	30.312.000	17.191.945	60.254.190
პროცენტობით	99,02	98,72	98,04	98,03	98,04

ყველა ადგილობრივი საბჭოს დეპუტატად სულ არჩეულია 1.281.008 კაცი. არჩეულ დეპუტატებს შორის 422.279 ქალია, რაც 32,96 პროცენტს შეადგენს, 402.398 დეპუტატი არის საკ. კ. პ. (ბ) წევრი და კანდიდატი, რაც 31,41 პროცენტს შეადგენს, და 878.610 უპარტიო, რაც 68,59 პროცენტს შეადგენს.

ყველა არჩეულ დეპუტატთა შემადგენლობა ცალკე მოკავშირე რესპუბლიკების მიხედვით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

მოკავშირე რესპუბ. დასახელება	ა ქ ე დ ა ნ						
	სულ არჩეული დეპუტატები	ქ ა ლ ე ბ ი		საკ.კ.ბ. (ბ) წევრები და კანდიდატები		უ პ ა რ ტ ი ო ნ ი	
		აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით	აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით	აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით
რუსეთის სფსრ	817.187	269.213	32,94	247.589	30,30	569.598	69,70
უკრაინის სსრ	231.728	76.150	32,86	74.744	32,26	156.984	67,74
ბელორუსიის სსრ	40.391	12.653	31,33	9.942	24,61	30.449	75,39
აზერბაიჯანის სსრ	26.057	8.943	34,32	10.363	39,77	15.694	60,23
საქართველოს სსრ	28.358	9.910	34,95	11.383	40,14	16.975	59,85
სომხეთის სსრ	11.984	3.753	31,32	5.577	46,54	6.407	53,46
თურქმენეთის სსრ	10.581	3.619	34,20	3.355	31,71	7.226	68,29
უზბეკეთის სსრ	40.765	13.853	33,98	13.154	32,27	27.611	67,73
ტაჯიკეთის სსრ	12.658	4.173	32,97	3.274	25,87	9.384	74,13
კაზახეთის სსრ	48.762	15.880	32,57	19.253	39,48	29.509	60,52
ყირგიზეთის სსრ	12.537	4.132	32,96	3.764	30,02	8.773	69,98

მშრომელთა დეპუტატების სარაიონო, საქალაქო, სასოფლო და სადაბო საბჭოების დეპუტატები არჩეული არ არიან 134 ოლქში. 125 ოლქში კანდიდატებს, რომლებმაც კენჭი იყარეს, ხმების აბსოლუტური უმრავლესობა არ მიუღიათ, 6 ოლქში არჩევნები არ შემდგარა რეგისტრირებული კანდიდატების გარდაცვალების გამო და 3 ოლქში არჩევნები არ შესდგა იმიტომ, რომ ნამქერის გამო ამომრჩეველთა უმრავლესობა არ გამოცხადდა. ყველა ამ ოლქში, „არჩევნების დებულების“ შესაბამისად, ინიშნება ახალი არჩევნები.

მშრომელთა დეპუტატების სამხარეო საბჭოების არჩევნების შედეგები

სამხარეო საარჩევნო კომისიების ცნობებით, ჩატარებულია მშრომელთა დეპუტატების ყველა 6 სამხარეო საბჭოს დეპუტატთა არჩევნები. არჩევნები შესდგა უკლებლივ ყველა 649 საარჩევნო ოლქში. ამომრჩეველთა საერთო რიცხვიდან — 7.268.357. კაციდან კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 7.216.888 კაცმა, ანუ 99,29 პროცენტმა.

კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 7.161.668 კაცმა, ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა საერთო რიცხვის 99,23 პროცენტმა.

ბიულეტენები, რომლებიც რსფსრ მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების „არჩევნების დებულების“ მე-110 მუხლის საფუძველზე გაუქმებულად იქნა ცნობილი, აღმოჩნდა 2.436. ბიულეტენები, რომლებშიც წაშლილია კანდიდატთა გვარები — 52.784.

სულ მშრომელთა დეპუტატების სამხარეო საბჭოებში არჩეულია 649 დეპუტატი. ყველა არჩეული დეპუტატი კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატია. მშრომელთა დეპუტატების სამხარეო საბჭოების არჩეულ დეპუტატთა შორის 158 ქალია, რაც 24,35 პროცენტს შეადგენს. არჩეულია საკ. პ. (ბ) წევრი და კანდიდატი 469 კაცი, რაც 72,27 პროცენტს შეადგენს, და 180 უპარტიო, რაც 27,73 პროცენტს შეადგენს.

მშრომელთა დეპუტატების საოლქო საბჭოების არჩევნების შედეგები

საოლქო საარჩევნო კომისიების ცნობებით, ჩატარებულია მშრომელთა დეპუტატების ყველა 97 საოლქო საბჭოს დეპუტატთა არჩევნები. არჩევნები შესდგა უკლებლივ ყველა 7.867 საარჩევნო ოლქში. ამომრჩეველთა საერთო რიცხვიდან—75.074.869 კაციდან კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 74.570.396 კაცმა, ანუ 99,33 პროცენტმა.

კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 73.843.265 კაცმა, ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა საერთო რიცხვის 99,02 პროცენტმა.

ბიულეტენები, რომლებიც მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების „არჩევნების დებულებათა“ სათანადო მუხლების საფუძველზე გაუქმებულად იქნა ცნობილი, აღმოჩნდა 43.859. ბიულეტენები, რომლებშიც წაშლილია კანდიდატთა გვარები, — 683.772.

მშრომელთა დეპუტატების საოლქო საბჭოებში სულ არჩეულია 7.867 დეპუტატი. ყველა არჩეული დეპუტატი კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატია. მშრომელთა დეპუტატების საოლქო საბჭოების არჩეულ დეპუტატთა შორის 2.254 ქალია, რაც 28,65 პროცენტს შეადგენს. არჩეულია საკ. პ. (ბ) წევრი და კანდიდატი 5.531 კაცი, რაც 70,31 პროცენტს შეადგენს, და 2.336 უპარტიო, რაც 29,69 პროცენტს შეადგენს.

ცალკე მოკავშირე რესპუბლიკათა მიხედვით საოლქო საბჭოებში არჩეულ დეპუტატთა შემადგენლობა მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

მოკავშირე რესპუბ. დასახელება	სულ არჩეული დეპუტატები	ა ქ ე დ ა ნ					
		ქ ა ლ ე ბ ი		საკ. კ. ბ. (ბ) წევრები და კანდიდატები		უ პ ა რ ტ ი ი ნ ი	
		აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით	აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით	აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით
რუსეთის სფსრ	3.748	1.043	27,83	2.648	70,65	1.100	29,35
უკრაინის სსრ	1.341	380	28,34	935	69,72	406	30,28
ბელორუსიის სსრ	390	119	30,51	274	70,26	116	29,74
აზერბაიჯანის სსრ	63	19	30,16	45	71,43	18	28,57
საქართველოს სსრ	56	20	35,71	40	71,43	16	28,57
თურქმენეთის სსრ	274	76	27,74	180	65,69	94	34,31
უზბეკეთის სსრ	371	113	30,46	284	76,55	87	23,45
ტაჯიკეთის სსრ	334	99	29,64	231	69,16	103	30,84
კაზახეთის სსრ	1.007	311	30,88	686	68,12	321	31,88
ყირგიზეთის სსრ	283	74	26,15	208	73,50	75	26,50

სომხეთის სსრ-ში საოლქო დაყოფა არ არის.

მშრომელთა დეპუტატების საოკრუგო საზოგადოების არჩევნების შედეგები

საოკრუგო საარჩევნო კომისიების (ნაციონალური და ადმინისტრაციული ოკრუგების) ცნობებით, ჩატარებულია მშრომელთა დეპუტატების ყველა 21 საოკრუგო საბჭოს დეპუტატთა არჩევნები. არჩევნები შესდგა უკლებლივ ყველა 944 საარჩევნო ოლქში. ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობიდან—1.791.494 კაციდან კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 1.768.949 კაცმა, ანუ 98,74 პროცენტმა.

კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 1.749.523 კაცმა, ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა საერთო რაოდენობის 98,90 პროცენტმა.

ბიულეტენები, რომლებიც მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების „არჩევნების დებულებათა“ სათანადო მუხლების საფუძველზე გაუქმებულად იქნა ცნობილი, აღმოჩნდა 1.642. ბიულეტენები, რომლებშიც წაშლილია კანდიდატთა გვარი, — 17.784.

სულ მშრომელთა დეპუტატების საოკრუგო საბჭოების დეპუტატებად არჩეულია 944 კაცი. ყველა არჩეული დეპუტატი კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატია. მშრომელთა დეპუტატების საოკრუგო საბჭოების არჩეულ დეპუტატთა შორის 266 ქალია, რაც 28,18 პროცენტს შეადგენს. არჩეულია საკ. კ. პ. (ბ) წევრი და კანდიდატი 623 კაცი, რაც 66,00 პროცენტს შეადგენს, და 321 უპარტიო, რაც 34,00 პროცენტს შეადგენს.

მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოების არჩევნების შედეგები

რაიონული საარჩევნო კომისიების ცნობებით, ჩატარებულია მშრომელთა დეპუტატების ყველა 3.572 რაიონული საბჭოს დეპუტატთა არჩევნები. 130.145 საარჩევნო ოლქიდან არჩევნები შესდგა 130.143 საარჩევნო ოლქში. ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობიდან — 66.386.221 კაციდან კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 65.864.845 კაცმა, ანუ 99,21 პროცენტმა.

კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 65.020.362 კაცმა, ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა საერთო რაოდენობის 98,72 პროცენტმა.

ბიულეტენები, რომლებიც მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების „არჩევნების დებულებათა“ სათანადო მუხლების საფუძველზე გაუქმებულად იქნა ცნობილი, აღმოჩნდა 45.588. ბიულეტენები, რომლებშიც წაშლილია კანდიდატთა გვარები, — 798.895.

მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოების დეპუტატებად სულ არჩეულია 130.139 კაცი. ყველა არჩეული დეპუტატი კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატია. მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოების არჩეულ დეპუტატთა შორის 42.049 ქალია, რაც 32,31 პროცენტს შეადგენს. არჩეულია საკ. კ. პ. (ბ) წევრი და კანდიდატი 79.672 კაცი, რაც 61,22 პროცენტს შეადგენს, და 50.467 უპარტიო, რაც 38,78 პროცენტს შეადგენს.

ცალკე მოკავშირე რესპუბლიკების მიხედვით რაიონულ საბჭოებში არჩეულ დეპუტატთა შემადგენლობა მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

მოკავშირე რესპუბ. დასახელება	სულ არჩეული დეპუტატები	ა ქ ე დ ა ნ					
		ქ ა ლ ე ბ ი		საქ. კ. პ. (ბ) წევრები და კანდიდატები		უ პ ა რ ტ ი ო ნ ი	
		აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით	აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით	აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით
რუსეთის სფსრ	82.271	26.629	32,37	50.833	61,79	31.438	38,21
უკრაინის სსრ	21.757	7.272	33,42	13.545	62,25	8.212	37,75
ბელორუსიის სსრ	4.271	1.419	33,22	2.603	60,95	1.668	39,05
აზერბაიჯანის სსრ	2.355	750	31,85	1.389	58,98	966	41,02
საქართველოს სსრ	3.510	924	26,32	1.703	48,52	1.807	51,48
სომხეთის სსრ	1.161	353	30,40	756	65,12	405	34,88
თურქმენეთის სსრ	1.273	418	32,84	722	56,72	551	43,28
უზბეკეთის სსრ	4.811	1.562	32,47	2.833	58,89	1.978	41,11
ტაჯიკეთის სსრ	1.802	519	28,80	1.045	57,99	757	42,01
კაზახეთის სსრ	5.483	1.777	32,41	3.353	61,15	2.130	38,85
ყირგიზეთის სსრ	1.445	426	29,48	890	61,59	555	38,41

4 საარჩევნო ოლქში კანდიდატებმა, რომლებმაც კენჭი იყარეს, ვერ მიიღეს ხმების აბსოლუტური უმრავლესობა. 2 საარჩევნო ოლქში არჩევნები არ შემდგარა რეგისტრირებულ კანდიდატთა გარდაცვალების გამო. ამ ოლქებში, „არჩევნების დებულების“ შესაბამისად, ინიშნება ახალი არჩევნები.

მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოების არჩევნების შედეგები

საქალაქო საარჩევნო კომისიების ცნობებით, ჩატარებულია მშრომელთა დეპუტატების ყველა 912 საქალაქო საბჭოს დეპუტატთა არჩევნები. არჩევნები შესდგა უკლებლივ ყველა 96.916 საარჩევნო ოლქში. ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობიდან — 31.152.792 კაციდან კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 30.917.437 კაცმა, ანუ 99,24 პროცენტმა.

კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 30.312.000 კაცმა, ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა საერთო რაოდენობის 98,04 პროცენტმა.

ბიულეტენები, რომლებიც მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების „არჩევნების დებულებათა“ სათანადო მუხლების საფუძველზე გაუქმებულიად იქნა ცნობილი, აღმოჩნდა 30.262. ბიულეტენები, რომლებშიც წაშლილია კანდიდატთა გვარები, — 575.175.

მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოებში სულ არჩეულია 96.915 დეპუტატი. ყველა არჩეული დეპუტატი კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატია. მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოების არჩეულ დეპუტატთა შორის 36.268 ქალია, რაც 37,42 პროცენტს შეადგენს. არჩეულია საკ. კ. პ. (ბ) წევრი და კანდიდატი 49.198 კაცი, რაც 50,76 პროცენტს შეადგენს, და 47.717 უპარტიო, რაც 49,24 პროცენტს შეადგენს.

ცალკეული მოკავშირე რესპუბლიკების მიხედვით საქალაქო საბჭოების არჩეულ დეპუტატთა შემადგენლობა მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

მოკავშირე რესპუბ. დასახელება	სულ არჩეული დეპუტატები	ა ქ ე დ ა ნ					
		ქ ა ლ ე ბ ი		საკ. კ. პ. (ბ) წევრები და კანდიდატები		უ პ ა რ ტ ი ო ნ ი	
		აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით	აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით	აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით
რუსეთის სფსრ	61.567	23.347	37,92	31.151	50,60	30.416	49,40
უკრაინის სსრ	19.420	7.191	37,03	9.912	51,04	9.508	48,96
ბელორუსიის სსრ	2.997	1.073	35,80	1.509	50,35	1.488	49,65
აზერბაიჯანის სსრ	1.948	737	37,83	959	49,23	989	50,77
საქართველოს სსრ	2.005	750	37,41	1.006	50,17	999	49,83
სომხეთის სსრ	741	266	35,90	378	51,01	363	48,99
თურქმენეთის სსრ	919	356	38,74	475	51,69	444	48,31
უზბეკეთის სსრ	2.759	992	35,96	1.443	52,30	1.316	47,70
ტაჯიკეთის სსრ	567	195	34,39	321	56,61	246	43,39
კაზახეთის სსრ	3.343	1.136	33,98	1.712	51,21	1.631	48,79
ყირგიზეთის სსრ	649	225	34,67	332	51,16	317	48,84

კანდიდატმა, რომელმაც კენჭი იყარა პირველ საარჩევნო ოლქში, ვერ მიიღო ხმების აბსოლუტური უმრავლესობა ამ ოლქში, „არჩევნების დებულების“ შესაბამისად ინიშნება ახალი არჩევნები.

მშრომელთა დეპუტატების ქალაქების რაიონული საბჭოების არჩევნების შედეგები

რაიონული საარჩევნო კომისიების ცნობებით, ჩატარებულია მშრომელთა დეპუტატების ყველა 389 რაიონული საბჭოს დეპუტატთა არჩევნები. არჩევნები შესდგა უკლებლივ ყველა 46.200 საარჩევნო ოლქში. ამომრჩეველთა საერთო რიცხვიდან — 17.646.589 კაციდან კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 17.536.598 კაცმა, ანუ 99,38 პროცენტმა.

კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 17.191.945 კაცმა, ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა საერთო რიცხვის 98,03 პროცენტმა.

ბიულეტენები, რომლებიც მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების „არჩევნების დებულებათა“ სათანადო მუხლების საფუძველზე გაუქ-

მებუღად იქნა ცნობილი, აღმოჩნდა 16.486. ბიულეტენები, რომლებშიც წაშლილია კანდიდატთა გვარები, — აღმოჩნდა 328.167.

სულ მშრომელთა დეპუტატების რაიონულ საბჭოებში არჩეულია 46.199 დეპუტატი. ყველა არჩეული დეპუტატი კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატია. მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოების არჩეულ დეპუტატთა შორის 18.142 ქალია, რაც 39,27 პროცენტს შეადგენს. არჩეულია საკ. კ. პ. (ბ) წევრი და კანდიდატი 22.573 კაცი, რაც 48,86 პროცენტს შეადგენს, და 23.626 უპარტიო, რაც 51,14 პროცენტს შეადგენს.

ცალკეული მოკავშირე რესპუბლიკების მიხედვით ქალაქების რაისაბჭოების არჩეულ დეპუტატთა შემადგენლობა მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

მოკავშირე რესპუბ. დასახელება	სულ არჩეული დეპუტატები	ა ქ ე დ ა ნ					
		ქ ა ლ ე ბ ი		საკ. კ. პ. (ბ) წევრები და კანდიდატები		უ პ ა რ ტ ი ო ნ ი	
		აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტებით	აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტებით	აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტებით
რუსეთის სფსრ	30.736	12.255	39,87	14.969	48,70	15.767	51,30
უკრაინის სსრ	8.833	3.405	38,55	4.319	48,90	4.514	51,10
ბელორუსიის სსრ	420	169	40,24	215	51,19	205	48,81
აზერბაიჯანის სსრ	1.910	698	36,54	946	49,53	964	50,47
საქართველოს სსრ	1.035	376	36,33	509	49,18	526	50,82
სომხეთის სსრ	356	135	37,92	166	46,63	190	53,37
თურქმენეთის სსრ	254	93	36,61	130	51,18	124	48,82
უზბეკეთის სსრ	1.427	544	38,12	711	49,82	716	50,18
ტაჯიკეთის სსრ	172	66	38,37	80	46,51	92	53,49
კაზახეთის სსრ	872	319	36,58	438	50,23	434	49,77
ყირგიზეთის სსრ	184	82	44,57	90	48,91	94	51,09

კანდიდატმა, რომელმაც კენჭი იყარა პირველ საარჩევნო ოლქში, ვერ მიიღო ხმების აბსოლუტური უმრავლესობა ამ ოლქში, „არჩევნების დებულების“ შესაბამისად, ინიშნება ახალი არჩევნები.

მშრომელთა დეპუტატების სასოფლო და სადაბო საბჭოების არჩევნების შედეგები

სასოფლო და სადაბო საარჩევნო კომისიების ცნობებით, ჩატარებულია მშრომელთა დეპუტატების ყველა 63.183 სასოფლო და სადაბო საბჭოს დეპუტატთა არჩევნები. 998.421 საარჩევნო ოლქიდან არჩევნები შესდგა 998.414 საარჩევნო ოლქში. ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობიდან — 61.936.333 კაციდან კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 61.457.922 კაცმა, ანუ 99,23 პროცენტმა.

კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 60.254.190 კაცმა, ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა საერთო რაოდენობის 98,04 პროცენტმა.

ბიულეტენები, რომლებიც მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების „არჩევნების დებულებათა“ სათანადო მუხლების საფუძველზე გაუქმებულად იქნა ცნობილი, აღმოჩნდა 67.753. ბიულეტენები, რომლებშიც წაშლილია კანდიდატთა გვარები, — 1.135.979.

მშრომელთა დეპუტატების სასოფლო და სადაბო საბჭოებში სულ არჩეულია 998.295 დეპუტატი. ყველა არჩეული დეპუტატი კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატია. მშრომელთა დეპუტატების სასოფლო და სადაბო საბჭოების არჩეულ დეპუტატთა შორის 323.142 ქალია, რაც 32,37 პროცენტს შეადგენს. არჩეულია საკ. კ. პ. (ბ) წევრი და კანდიდატი 244.332 კაცი, რაც 24,47 პროცენტს შეადგენს, და 753.963 უპარტიო, რაც 75,53 პროცენტს შეადგენს.

ცალკეული მოკავშირე რესპუბლიკების მიხედვით სასოფლო და სადაბო საბჭოების არჩეულ დეპუტატთა შემადგენლობა მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

მოკავშირე რესპუბ. დასახელება	სულ არჩეული დეპუტატები	ა ქ ე დ ა ნ					
		ქ ა ლ ე ბ ი		საკ. კ. პ. (ბ) წევრები და კანდიდატები		უ პ ა რ ტ ი ო ნ ი	
		აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით	აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით	აბსოლუ- ტური ცი- ფრებით	პროცენ- ტობით
რუსეთის სფსრ	637.325	205.533	32,35	146.930	23,05	490.395	76,95
უკრაინის სსრ	180.377	57.902	32,10	46.033	25,52	134.344	74,48
ბელორუსიის სსრ	32.313	9.873	30,55	5.341	16,53	26.972	83,47
აზერბაიჯანის სსრ	19.781	5.739	34,07	7.024	35,51	12.757	64,49
საქართველოს სსრ	21.752	7.840	36,04	8.125	37,35	13.627	62,65
სომხეთის სსრ	9.726	2.999	30,83	4.277	43,97	5.449	56,03
თურქმენეთის სსრ	7.861	2.676	34,04	1.848	23,51	6.013	76,49
უზბეკეთის სსრ	31.344	10.624	33,89	7.849	25,04	23.495	74,96
ტაჯიკეთის სსრ	9.783	3.294	33,57	1.597	16,32	8.186	83,68
კაზახეთის სსრ	38.057	12.337	32,42	13.064	34,33	24.993	65,67
ყირგიზეთის სსრ	9.976	3.325	33,33	2.244	22,49	7.732	77,51

119 საარჩევნო ოლქში კანდიდატებმა, რომლებმაც კენჭი იყარეს ვერ მი-
იღეს ხმების აბსოლუტური უმრავლესობა. 4 საარჩევნო ოლქში არჩევნები არ
შემდგარა რეგისტრირებულ კანდიდატთა გარდაცვალების გამო და 3 ოლქ-
ში — ნამქერის გამო არჩევნებზე ამომრჩეველთა უმრავლესობის გამოუტყდადებ-
ლობის შედეგად. ამ ოლქებში, „არჩევნების დებულების“ შესაბამისად, ინიშ-
ნება ახალი არჩევნები.

ეროვნული სასტატისტიკო
სამსახური

საქართველოს სს რესპუბლიკის შეიქმნის საბჭოს პრეზიდიუმის ცნობა

საქართველოში მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი
საბჭოების არჩევის შედეგების შესახებ

საოლქო (სამხრეთ-ოსეთის), რაიონული, საქალაქო, სასოფლო და სადაბო საარჩევნო კომისიების ცნობით, საქ. სს რესპუბლიკაში მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების 24 დეკემბერს მომხდარ არჩევნებში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობიდან — 1.935.637 კაციდან მონაწილეობა მიიღო 1.928.262 კაცმა, რაც ამომრჩეველთა 99,61 პროცენტს შეადგენს.

სულ მოწუბილი იყო მშრომელთა დეპუტატების ყველა ადგილობრივი საბჭოს არჩევნების 27.182 ოლქი.

მშრომელთა დეპუტატების სასოფლო და სადაბო საბჭოების არჩევნებში ამომრჩეველთა საერთო რიცხვიდან — 1.328.034 კაციდან—კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 1.322.216 კაცმა, ანუ 99,56 პროცენტმა.

კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 1.314.984 კაცმა, ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა 99,45 პროცენტმა. გაუქმებულად ცნობილ იქნა 540 ბიულეტენი. კანდიდატთა გვარები წაშლილია 6.692 ბიულეტენში.

საქართველოში სასოფლო და სადაბო საბჭოებში სულ არჩეულია 21.329 დეპუტატი, მათგან 14.259 მამაკაცი, 7.070 ქალი, 8.081 კომუნისტი და 13.248 უპარტიო.

მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოების არჩევნებში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობიდან — 609.177 კაციდან კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 606.838 კაცმა ანუ 99,61 პროცენტმა.

კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 601.981 კაცმა ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა 99,19 პროცენტმა. გაუქმებულად იქნა ცნობილი 362 ბიულეტენი. კანდიდატთა გვარები წაშლილია 4.495 ბიულეტენში.

სულ საქართველოს სს რესპუბლიკაში მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოებში არჩეულია 1.995 დეპუტატი, აქედან 1.239 მამაკაცი, 756 ქალი, 1.038 კომუნისტი და 957 უპარტიო.

მშრომელთა დეპუტატების თბილისის საქალაქო საბჭოს არჩევნებში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობიდან — 322.931 კაციდან კენჭისყრაში მონაწი-

ლეობა მიიღო 321.676 კაცმა ანუ 99.61 პროცენტმა. კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 318.483 კაცმა ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა 99 პროცენტმა.

მშრომელთა დეპუტატების ქალ. თბილისის რაიონული საბჭოების არჩევნებში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობიდან—322.217 კაციდან კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 321.432 კაცმა ანუ 99.75 პროცენტმა.

კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 317.708 კაცმა ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა 98.83 პროცენტმა. გაუქმებულად ცნობილ იქნა 333 ბიულეტენი. დეპუტატთა გვარები წაშლილია 3.391 ბიულეტენში.

მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოების არჩევნებში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობიდან — 1.464.135 კაციდან კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 1.458.218 კაცმა ანუ 99,59 პროცენტმა.

კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 1.453.028 კაცმა ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა 99.64 პროცენტმა. გაუქმებულად ცნობილ იქნა 569 ბიულეტენი. კანდიდატთა გვარები წაშლილია 4.621 ბიულეტენში.

სულ მშრომელთა დეპუტატების რაიონულ საბჭოებში არჩეულია 2.790 დეპუტატი, მათგან 1.879 მამაკაცი, 911 ქალი, 1.699 კომუნისტი და 1.091 უპარტიო.

სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საოლქო საბჭოს არჩევნებში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობიდან — 49.666 კაციდან კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 49.459 კაცმა ანუ 99,60 პროცენტმა.

კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა 49.200 კაცმა ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა 99,43 პროცენტმა. გაუქმებულად ცნობილ იქნა 17 ბიულეტენი. კანდიდატთა გვარები წაშლილია 242 ბიულეტენში.

სამხრეთ-ოსეთის მშრომელთა დეპუტატების საოლქო საბჭოში არჩეულია ულ 56 დეპუტატი, აქედან 36 მამაკაცი, 20 ქალი, მათ შორის 40 კომუნისტი და 16 უპარტიო.

საქართველოს სს რესპუბლიკაში მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნების ყველა საარჩევნო ოლქში არჩეული აღმოჩნდნენ კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის კანდიდატები.

საპარტფელოს სს რესპუბლიკის
შმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი

ეროვნული სამაგნიტო
ბიბლიოთეკა

საქ. აღკპ ცენტრალური კომიტეტის X პლენუმი

1939 წ. 19–24 დეკემბერს შესდგა საქ. აღკპ ცენტრალური კომიტეტის მათე პლენუმი.

პლენუმმა განიხილა შემდეგი საკითხები:

1. სკოლაში კომპაგშირის მუშაობის შესახებ—საქ. აღკპ ც. კ-ის მდივნის ამხანაზ ნ. ა. მიხაილოვის მოხსენება.

2. სკოლის წესდების, მოსწავლეთა ყოფაპყვევის წესებისა და კომპაგშირული ორგანიზაციების ამოცანების შესახებ — სკოლაში დისციპლინის განმტყიციებისათვის—საქ. აღკპ ც. კ-ის მდივნის ამხ. ნ. ნ. რუმანოვის მოხსენება.

3. 1940 წელს საბავშვო ლიტერატურის გამოცემის გეგმის შესახებ—საქ. აღკპ ც. კ-ის მდივნის ამხ. თ. პ. მიშაკოვას მოხსენება.

4. 1940 წელს ბავშვთა შემოქმედების სრულიად-საბავშვო ოლიმპიადის ჩატარების შესახებ—საქ. აღკპ ც. კ-ის მდივნის ამხ. გ. პ. გრომოვის მოხსენება.

განხილული საკითხების ბარშემო პლენუმმა მიიღო სათანადო გადაწყვეტილებანი.

=====

ეროვნული სამეცნიერო

ბიბლიოთეკა

დაწყებითა და საშუალო სკოლაში კომკავშირის მუშაობის შესახებ

საპ. აღკპ ტანვარჯიშის კომიზაციის მეათე კრების
დადგენილება

საპ. აღკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი აღნიშნავს, რომ ბოლშე-
ვიკური პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელობით საბჭოთა სკოლამ უკა-
ნასკნელი წლების განმავლობაში ახალ შესანიშნავ წარმატებებს მიაღწია.

სსრ კავშირში განხორციელებულია საყოველთაო სავალდებულო პირველ-
დაწყებითი განათლება დედაენაზე. ყველა საფეხურის სკოლების მოსწავლეთა
რაოდენობა 1933-34 წელს არსებული 23.814 ათასიდან 1938-39 წელს
33.965,4 ათასამდე გაიზარდა. ქალაქებსა და სოფლებში 1933-1938 წლების
განმავლობაში აგებულ იქნა 20.607 ახალი სკოლა. საბჭოთა მასწავლებლობა
მოზარდი თაობის საბჭოურად აღზრდის მძლავრ კულტურულ ძალად გადაიქცა.

ამ წარმატებებთან ერთად სკოლებში სერიოზული ნაკლოვანებანიც მოი-
პოვებოდა. ბევრ სკოლაში მოწაფეთა ნაწილის წარმატებულობა, უმთავრესად
რუსულ ენასა და მათემატიკაში, კვლავ დაბალ დონეზე რჩება; ჯერ კიდევ არ
არის აღმოფხვრილი მეორეწლიანობა. სკოლებში ადგილი აქვს მოსწავლეთა
უდისციპლინობის, მათი მხრით მასწავლებლებისადმი არასწორი დამოკიდებუ-
ლების, გაკვეთილებისა და სასწავლო დავალებებისადმი უყურადღებო დამო-
კიდებულების შეუწყნარებელ ფაქტებს.

საპ. აღკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმს მიაჩნია, რომ აღნიშნულ
ნაკლოვანებათათვის პასუხისმგებლობა კომკავშირის ეკისრება. კომკავშირმა
პაგრძნობილად თავი აარიდა ბავშვთა წარმატებით აღზრდისა და სწავლების
ამოცანებს, ჯეროვან მუშაობას არ ეწევა სკოლებში. მას სკოლა მიაჩნია კომ-
კავშირის მუშაობის არა უმნიშვნელოვანესი უბნად, არამედ მეორეხარისხოვან
საქმედ, რომელიც არ არის ყოველდღიური ყურადღებისა და მზრუნველობის
ღირსი. კომკავშირული კომიტეტები რომ ჯეროვნად ხელმძღვანელობდნენ
სკოლების კომკავშირულ და პიონერულ ორგანიზაციებს და ყოველდღიურად
მუშაობდნენ სკოლის საკითხებზე, სკოლების მუშაობის მრავალი ნაკლი ლიკ-
ვიდირებული იქნებოდა. იმის ნაცვლად, რომ ჩასწვდნენ სკოლის თვითმეული
კომკავშირული ორგანიზაციის საქმიანობას, დაეხმარონ მას ყოველდღიურად

ამაღლოს წარმატებულობა და შეგნებული დისციპლინა, რეგულარულად იარონ სკოლებში, კრებებზე, მოწაფეთა საღამოებზე, — კომკავშირულმა ხელმძღვანელებმა ეს მუშაობა სკოლების განყოფილებებსა და პიონერთა განყოფილებებს გადააკისრეს.

კომკავშირის ცუდი მუშაობის გამო სკოლაში საკმაოდ ბევრია ისეთი ფაქტი, რომ კომკავშირელი მოწაფეები არა თუ კარგ მაგალითს არ წარმოადგენენ დანარჩენ მოსწავლეთათვის, არამედ თვითონ ჩამორჩენილი არიან სწავლაში.

ბევრ კომკავშირულ ორგანიზაციაში არსებობს მასწავლებლისადმი არასწორი დამოკიდებულება. საბჭოთა სახელმწიფომ მასწავლებელს მიანიჭა მოზარდი თაობის კომუნისტური აღზრდისა და განათლების საპატიო საქმე. სკოლაში წარმატებით მუშაობა შეუძლებელია ისე, თუ კომკავშირულ ორგანიზაციას მუდმივი კავშირი არა აქვს მასწავლებელთან. მაგრამ იმის ნაცვლად, რომ დაეხმარონ მასწავლებელს, მასთან ხელიხელჩაკიდებულებმა იმუშაონ, ერთად ეცადონ წარმატებულობის ამაღლებასა და დისციპლინის განმტკიცებას, — სკოლების კომკავშირული ორგანიზაციები ხშირად ემოჯნებიან მასწავლებელს, მის მაგიერობას ეწევიან და არ უნერგავენ ყველა მოსწავლეს მისდამი სწორ დამოკიდებულებას.

არადამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული მუშაობა იმ მოსწავლეებთან, რომელნიც კომკავშირში არ ირიცხებიან. იმის ნაცვლად, რომ სხვადასხვა წრეების შექმნის ინიციატივა იკისრონ, მოსწავლეთა მთელი მასა ჩააბან კომკავშირის სხვადასხვა ღონისძიებაში, გააერთიანონ და გაიყოლიონ მოსწავლეები, — კომკავშირული ორგანიზაციები ზოგჯერ მოსწყდებიან ხოლმე მათ და თავის ნაპუჭში იკეტებიან.

საქ. ალკკ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი განსაკუთრებით აღნიშნავს კომკავშირული კომიტეტების მხრივ პიონერთა რაზმების არადამაკმაყოფილებელ ხელმძღვანელობას. კომკავშირული ორგანიზაციები ყოველდღიურად არა ზრუნავენ პიონერთა რაზმებზე, არ იცნობენ მათს მუშაობას, მხოლოდ არდადეგების დღეებში ანდა ბავშვების ბანაკებში გაგზავნის წინააღმდეგ აგონდებთ ისინი.

პიონერებისადმი ხელმძღვანელობაში ბევრი შაბლონი და ფორმალიზმია. არ ითვალისწინებენ ბავშვთა მრავალგვარ მოთხოვნილებებს, მათს ასაკობრივ თავისებურობებს. პიონერთა რაზმების მუშაობა, როგორც წესი, იმით გამოიხატება, რომ აწყობენ შეკრებებს, ხშირად უშინაარსოს და მოსაწყენს. რაც ზღუდავს ბავშვთა ინიციატივას და ხელს უშლის იმაში, რომ თავიანთი ნიჭი გამოიჩინონ.

პიონერთა ბევრ რაზმს არა ჰყავს მომზადებული ხელმძღვანელი. პიონერების ხელმძღვანელთა შერჩევის არსებულმა სისტემამ, რაც მხოლოდდამხოლოდ იმაზეა დამყარებული, რომ გარედან იწვევენ კომკავშირელ მუშაკებს, რომელნიც დაკავშირებული არ არიან ამ სკოლასთან და რომელთაც არა აქვთ პედაგოგიური მომზადება, — არ გაამართლა თავისი დანიშნულება. მთელი

რიგი სკოლების გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ უფრო სწორი იქნება უფროს პიონერხელმძღვანელებად მოწვეულ იქნან სკოლების მასწავლებლები.

მოსწავლეთა ფართო მასები ისწრაფვიან თავიანთი ნიჭი გამოიჩინონ მეცნიერების, ტექნიკის, ხელოვნების, სპორტის ყველა დარგში. ბავშვთა შორის მრავლად მოიპოვებიან გამომგონებლები, მუსიკოსები, წამკითხველები, მხატვრები, სპორტსმენები. საბჭოთა სკოლამ ფართო შესაძლებლობა შექმნა ბავშვთა ამ ინიციატივის დაკმაყოფილებისათვის. იმის ნაცვლად, რომ სათავეში ჩაუდგნენ მოსწავლეთა მრავალმხრივს თვითმოქმედებას, ხელმძღვანელობა გაუწიონ ბავშვთა თვითმოქმედ შემოქმედებას და ამით განავითარონ შეჯიბრება სკოლებს შორის, მოსწავლეთა ცალკეულ წრეებს შორის, — კომკავშირულ ორგანიზაციებს და უწინარეს ყოვლისა მათს ხელმძღვანელებს ეს მეორეხარისხოვან საქმედ მიაჩნიათ და ნაკლებად ზრუნავენ იმისათვის, რომ მოაწყონ ბავშვთა შემოქმედებითი თვითმოქმედების ჩვენება ბავშვების ნამუშევართა გამოფენების, დათვალიერების, საბავშვო ოლიმპიადების, კონცერტებისა და სხვ. სახით.

საკ. ალკკ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი აღნიშნავს, რომ ჩამოთვლილი ნაკლოვანებანი წარმოადგენენ კომკავშირული ორგანიზაციების მიერ იმის გაუგებლობის შედეგს, რომ სკოლა კომკავშირის მუშაობის უმნიშვნელოვანესი უბანია. საკ. ალკკ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი გადაჭრით ჰგმობს სკოლაში კომკავშირის მუშაობის შეუფასებლობას.

საკ. ალკკ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი ადგენს:

1. დაევალოს კომკავშირულ ორგანიზაციებსა და მათს ხელმძღვანელებს ბოლო მოუღონ სკოლაში კომკავშირის მუშაობის შეუფასებლობას, როგორც უდიდეს ნაკლს მთელი კომკავშირის მუშაობაში. კომკავშირული ორგანიზაციები მოვალენი არიან ბოლშევიკურად მოჰკიდონ ხელი სკოლაში კომკავშირის მუშაობის დიდ ნაკლოვანებათა ლიკვიდაციას და უმოკლეს ვადაში უზრუნველყონ სასკოლო კომკავშირულ ორგანიზაციათა და პიონერულ რაზმთა მუშაობის გადაჭრით გაუმჯობესება.

საკ. ალკკ ცენტრალური კომიტეტი თვითებული კომკავშირული ორგანიზაციის მუშაობის შედეგებს შეაფასებს პირველ ყოვლისა იმის მიხედვით, თუ როგორ არის დაყენებული სწავლა და დისციპლინა სკოლაში.

2. წინადადება მიეცეს კომკავშირის რესპუბლიკურ, სამხარეო, საოლქო, საოკრუგო, საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებს რადიკალურად გააუმჯობესონ სკოლების კომკავშირულ ორგანიზაციათა ხელმძღვანელობა. დაევალოს კომკავშირის ადგილობრივ ორგანიზაციათა ხელმძღვანელებს რეგულარულად იარონ სკოლებში და სკოლისგარეშე დაწესებულებებში, გულისხმიერად და ყურადღებით მოეპყრან მასწავლებელთა და მოსწავლეთა მოთხოვნილებებს, დახმარება გაუწიონ და მხარი დაუჭირონ მათ მთელს მუშაობაში. მოიწვიონ ხოლმე მასწავლებელთა და მოსწავლეთა აქტივის კრებები, სახალხო განათლების ორგანოებთან ერთად ეცადონ, რომ მიაღწიონ კარგ და ჩინებულ წარმატებულობას, შეგნებული დისციპლინის განმტკიცებას სკოლაში, მოსწავლეთა

ყოველმხრივ განვითარებას. განიხილონ ბიუროს სხდომებსა და პლენუმებზე სკოლისა და სასკოლო კომკავშირული ორგანიზაციების საკითხები.

3. დაევალოს კომკავშირულ ორგანიზაციებს ბოლო მოუღონ მასწავლებლებისადმი არასწორი დამოკიდებულების ფაქტებს, რასაც ადგილი აქვს ცალკეულ კომკავშირულ ორგანიზაციებში. ჩააბან მასწავლებლები სკოლების კომკავშირულ ორგანიზაციათა მუშაობის საკითხების განხილვაში, დაეყრდნონ მათს გამოცდილებასა და ცოდნას. მოიზიდონ კომკავშირში ახალგაზრდა მასწავლებელთა მოწინავე ნაწილი.

4. ყოველნაირად გაფართოვდეს სოციალისტური შეჯიბრება სკოლებს შორის საუკეთესო წარმატებულობისა და დისციპლინისათვის. ამ მიზნით მიზანშეწონილად ჩაითვალოს, რომ მასწავლებელთა რაიონულ თათბირებსა და კონფერენციებზე, სახალხო განათლების რაიონულ განყოფილებათა გამგეების ანგარიშებთან ერთად, მოსმენილ იქნას ცალკეული სკოლებისა და მოწინავე მასწავლებლების მოხსენებანი. დაევალოს კომკავშირის რაიონულ, საქალაქო, საოლქო კომიტეტებს აქტიური მონაწილეობა მიიღონ მასწავლებელთა თათბირებისა და კონფერენციების მომზადებასა და ჩატარებაში და ეცადონ, რომ მიაღწიონ მოწინავე სკოლებისა და მასწავლებლების იმ გამოცდილების ფართოდ გავრცელებას, რაც ამ კონფერენციებზე გამოვლინდება.

5. დაევალოს კომკავშირის საოლქო, საქალაქო, რაიონულ კომიტეტებს აქტიური მონაწილეობა მიიღონ სკოლების სამეფურნეო საკითხების გადაჭრაში, დაეხმარონ სახალხო განათლების ორგანოებს სკოლების მომარაგებაში სასწავლო ხელსაწყოებით, სათბობით, ინვენტარით. მიიღონ ზომები სკოლების სასაიდლოთა მუშაობის, საუზმეთა ხარისხის გაუმჯობესებისათვის. იმ სოფელ ადგილებში, სადაც მოსწავლეები სკოლიდან შორს ცხოვრობენ, მიაღწიონ მათს მომსახურებას ტრანსპორტით.

6. დაევალოს საკ. ალკკ ცენტრალურ კომიტეტს, მოკავშირე რესპუბლიკათა კომკავშირის ცენტრალურ კომიტეტებს, საოლქო კომიტეტებს ხელი შეუწყონ სახალხო განათლების ორგანოებს მასწავლებელთა პოლიტიკური დონისა და საქმიანი კვალიფიკაციის შემდგომ ამაღლებაში, იმაში, რომ ისინი გაეცნონ ლიტერატურის, ხელოვნების ნაწარმოებთ და მეცნიერებისა და ტექნიკის ახალ აღმოჩენებს.

7. მოსწავლეთა შორის შემოქმედებითი შეჯიბრების განვითარებისათვის და ხელოვნების, ლიტერატურის, ტექნიკის სხვადასხვა დარგებში მათი ნიჭის წახალისებისათვის, საკ. ალკკ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმში იძლევა რჩევას — სახალხო განათლების ორგანოებთან ერთად ჩატარდეს ბავშვთა შემოქმედების რაიონული, საქალაქო, საოლქო გამოფენები, აგრეთვე საბავშვო მხატვრული თვითმოქმედების რაიონული, საქალაქო, საოლქო დათვალიერებანი. გამოფენები და დათვალიერებანი უნდა წარმოადგენდნენ იმის ერთერთ მაჩვენებელს, თუ როგორ ხელმძღვანელობენ კომკავშირის ადგილობრივი ორგანიზაციები ბავშვთა მთელს მრავალფეროვან თვითმოქმედებას.

8. მხარი დაეჭიროს მოსკოვის, ლენინგრადისა და სხვა ოლქების მთელი რიგი სკოლების ინიციატივას ხეილის ბაღების გაშენების, აგრეთვე საცდელი ნაკვეთების, ბოსტნების, ყვავილნარების მოწყობის საქმეში. კომკავშირის რაიონულმა, საქალაქო, საოლქო კომიტეტებმა ყოველმხრივი დახმარება აღმოუჩინონ სკოლებს ამ მუშაობაში.

9. დაევალოს კომკავშირის რაიკომებს, საქალაქო კომიტეტებს, საოლქო კომიტეტებს ბოლო მოუღონ უდიდეს ნაკლოვანებებს პიონერთა ორგანიზაციების მუშაობაში, შესცვალონ პიონერების ხელმძღვანელთა შერჩევის არსებული სისტემა. დაწესდეს, რომ პიონერთა რაზმების უფროსი ხელმძღვანელნი სკოლებში, როგორც წესი, შერჩეულ უნდა იქნან მასწავლებლებიდან და ყოველ შემთხვევაში იმ პირებიდან, რომელთაც პედაგოგიური მომზადება აქვთ. პიონერთა რაზმების ხელმძღვანელები მე-3-4 კლასებში შეიძლება იქნან კომკავშირელები 6-7 კლასზე არანაკლები განათლებით, რაზმების ხელმძღვანელები მე-5-6 და 7 კლასებში — კომკავშირელები 7-8 კლასზე არანაკლები განათლებით.

10. აღინიშნოს სკოლის მუშაობის საკითხების არადამაკმაყოფილებლად გაუუქმება „კომსომოლსკაია პრავდისა“ და ადგილობრივი კომკავშირული პრესის მიერ და დაევალოს „კომსომოლსკაია პრავდას“ და კომკავშირული გაზეთების ყველა რედაქციას უზრუნველჰყონ მოწინავე სკოლების, მასწავლებლების, სასკოლო კომკავშირული ორგანიზაციების, ფრიადოსანი მოსწავლეების მუშაობის გამოცდილების ფართოდ გავრცელება.

11. კომკავშირის ყველა საოლქო კომიტეტებში, საოკრუგო კომიტეტებში, სამხარეო კომიტეტებში, მოკავშირე რესპუბლიკათა კომკავშირის ცენტრალურ კომიტეტებში და საკ. ალკკ ცენტრალურ კომიტეტში მოსწავლე ახალგაზრდობის არსებული განყოფილებანი და პიონერთა განყოფილებანი გაერთიანებულ იქნან სასკოლო ახალგაზრდობისა და პიონერთა ერთიან განყოფილებებად.

ჩა გამორიკვა ჩასკუბდიკუა თათბირა

ა. პაგაზოვი

საქ. ალკ ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის
განყოფილების გამგის მოადგილე

უკვე ერთ წელზე მეტმა დრომ განვლო მას შემდეგ, რაც გამოქვეყნდა საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ისტორიული დადგენილება „საქ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ გამოშვებასთან დაკავშირებით პარტიული პროპაგანდის დაყენების შესახებ“. ამ დადგენილებამ ბოლშევიკური პრინციპულობით დასვა საკითხი მარქსიზმ-ლენინიზმის პროპაგანდის დაყენების საქმეში ძირითად ნაკლოვანებათა ლიკვიდაციის შესახებ. ასრულებდნენ რა ამ ისტორიულ დადგენილებას, კომკავშირულმა ორგანიზაციებმა განვლილი პერიოდის განმავლობაში ბევრი გააკეთეს, რათა აემაღლებინათ ხელმძღვანელი კომკავშირული აქტივის, ახალგაზრდა საბჭოთა ინტელიგენციის, კომკავშირელებისა და ახალგაზრდობის მარქსისტულ-ლენინური განათლება. ამ ცოტა ხნის წინათ პროპაგანდის საკითხებზე საქ. ალკ ცენტრალური კომიტეტის მიერ ჩატარებულმა რესპუბლიკურმა თათბირმა მთელი სიცხადით გვიჩვენა, თუ რა დიდ შედეგებს მიაღწია საქართველოს კომკავშირმა პროპაგანდის შესახებ საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და საქ. ალკ ცენტრალური კომიტეტის ისტორიული დადგენილებების შემდეგ.

კომკავშირის ხელმძღვანელი აქტივის დიდი ნაწილი, ახალგაზრდა საბჭოთა ინტელიგენცია, კომკავშირელები და ახალგაზრდობა უდიდესი სიყვარულითა და დაძაბული ინტერესით შეუდგნენ „საქ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ საფუძველზე მარქსისტულ-ლენინური თეორიის დამოუკიდებლად შესწავლას. კომკავშირის თბილისის ორგანიზაციის ბერიას სახელობის რაიკომის მდივანი აშ. ტატიშვილი სისტემატურად მუშაობს თავისთავზე. მან უკვე დაასრულა „საქ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ შესწავლა საშუალო რგოლის მიხედვით და შეუდგა მის შესწავლას უმაღლესი რგოლის მიხედვით. სარგებლობს მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსთა ნაწარმოებებით. კომკავშირის ცხაკაიას რაიკომის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგე აშ. კუპრაევამ ასევე დაამთავრა „საქ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ შესწავლა, ამასთანავე იგი კითხულობს მარქსისტულ-ლენინურ ლიტერატურას, ესწრება ლექციებს, მოხსენებებს, სისტემატურად კითხულობს გაზეთებსა და ჟურნალებში მოთავსებულ თეორიულ სტატიებს. კარგად მუშაობენ თავიანთ თავზე ალექსანდროვის არასრული საშუალო სკოლის კომკავშირელი მასწავლებლებიც.

ლი ამხ. რუსია, ქუთაისის მაუდის ფაბრიკის მუშა, კომკავშირელი ქალი ამხ. კინწურაშვილი და მრავალი სხვა.

მარქსისტულ-ლენინური განათლების გაუმჯობესების მთელს მუშაობაში განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ლექციების კარგად მომზადებასა და ჩატარებას, ისინი ბევრად ეხმარებიან კომკავშირელებსა და ახალგაზრდობას, რომლებიც დამოუკიდებლად სწავლობენ „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსს“. როდია სრულიად შემთხვევითი ის, რომ პროპაგანდის საკითხებზე საქ. ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მიერ მოწვეულ რესპუბლიკურ თათბირზე მოსმენილ იქნა კომკავშირის თბილისის ქალაქკომისა და აჭარის ოლქკომის მოხსენებები ლექციური პროპაგანდის მდგომარეობის შესახებ. ასე, კომკავშირის თბილისის საქალაქო კომიტეტმა ჩაატარა 540-ზე მეტი ლექცია, ამათვან საქ. კ. პ. (ბ) ისტორიისა და მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსთა ნაწარმოებების შესახებ — 340, საქ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესახებ — 37, საერთაშორისო საკითხებზე — 100, სათავდაცვო თემებზე — 11 და დანარჩენები სხვადასხვა საკითხებზე. კომკავშირის აჭარის ორგანიზაციებში ჩატარებულია 652 ლექცია. ლექციათა დიდი უმრავლესობა ტარდება მაღალ იდეურ-თეორიულ დონეზე, მსმენელთა აქტიური მონაწილეობით.

საქ. ალკკ თბილისის კომიტეტი აქტივისათვის ლექციების წასაკითხად იზიდავს კვალიფიციურ ლექტორებს, როგორიც არიან პროფ. ათაბეგოვი, ამხ. ლუდეიგოვი, იმედაძე, ბურჭულაძე და სხვ. ჩვენი პარტიის ისტორიიდან წაკითხულ ლექციათა შორის მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია ლექციებს ლენინ-სტალინის ნაწარმოებთა შესახებ: „რანი არიან „ხალხის მეგობრები“ და როგორ ომოვენ ისინი „სოციალ-დემოკრატების წინააღმდეგ“, „ნაბიჯი წინ, ორი ნაბიჯი უკან“, „სოციალ-დემოკრატიის ორი ტაქტიკა დემოკრატიულ რევოლუციაში“, „მატერიალიზმი და ემპირიოკრიტიციზმი“, ამხანაგი სტალინის შრომა — „მარქსიზმი და ნაციონალურ-კოლონიური საკითხი“, „დიალექტიკური და ისტორიული მატერიალიზმის შესახებ“ და სხვ.

საქ. ალკკ ცენტრალურ კომიტეტთან, ოლქკომებთან და საქალაქო კომიტეტებთან შექმნილმა ლექტორთა ჯგუფებმა 73 კაცის რაოდენობით მათი არსებობის პერიოდში ჩაატარეს მრავალი ლექცია, რომლებიც უმთავრესად ტარდებოდა უდიდესი ინტერესით, მაღალ იდეურ-პოლიტიკურ დონეზე.

საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1939 წლის 16 აგვისტოს დადგენილებამდის „მარქსიზმ-ლენინიზმის პროპაგანდის დაყენების შესახებ ბელორუსიისა და კურსკის ოლქებში“ — ლექციები საქ. კ. პ. (ბ) ისტორიიდან ოქტომბრის შემდგომ პერიოდზე თუ ტარდებოდა არადამაკმაყოფილებლად, ამ გადაწყვეტილების შემდეგ კომკავშირულმა ორგანიზაციებმა ამ ნაწილში გააუმჯობესეს თავიანთი მუშაობა. მიემართოთ მაგალითებს. თუ 1-ლ იანვრიდან 1-ლ სექტემბრამდის თბილისის კომკავშირულ ორგანიზაციებში საქ. კ. პ. (ბ) ისტორიის ოქტომბრის შემდგომი პერიოდის თემებზე წაკითხულ იქნა ერთი ლექცია, სამაგიეროდ 1939 წლის 1-ლი სექტემბრიდან 20 დეკემბრამდის ჩატარდა 48 ლექცია.

ლექციური პროპაგანდის დარგში საკმაო გაუმჯობესებასთან ერთად ადგილი აქვს მთელ რიგ ნაკლოვანებებსაც: ზოგჯერ ლექციები ტარდება არაორგანიზებულად, ხოლო ზოგჯერ დაბალ იდეურ დონეზე. აი ფაქტები: 1939 წლის 21 დეკემბერს სტალინის რაიონის კომკავშირული აქტივისათვის ქართულ ენაზე სტალინის რაიონის პარტკაბინეტში ჩატარდა ამხ. აკ. რამიშვილის ლექცია თემაზე „საკ. კ. პ. (ბ) XIV ყრილობა. კურსი სოფლის მეურნეობის კოლექტივიზაციაზე“. თავის დროზე მხოლოდ 12 კაცი გამოცხადდა. ლექცია 50 წუთის დავიანებით დაიწყო. რეგისტრაციაში 42 კაცი გატარდა, ხოლო ლექციის დასაწყისისას დარბაზში მხოლოდ 28 კაცი იჯდა. ბევრმა წინასწარ არც კი იცოდა, თუ რა თემაზე ჩატარდებოდა ლექცია. კიდევ მეტი: ამავე დღეს დანიშნული იყო კომკავშირის რაიკომის ბიუროს სხდომა.

სხვა რაიონებშიც გვაქვს ლექციების ჩაშლისა და გადადების მრავალი ფაქტი. ამაში ჩანს კომკავშირის ცალკეულ ხელმძღვანელთა არასერიოზული, ზერელე დამოკიდებულება მარქსიზმ-ლენინიზმის პროპაგანდის ესოდენ უმნიშვნელოვანესი ფორმისადმი, როგორსაც წარმოადგენს ლექციები.

ინტერესმოკლებული არ იქნება თუ აღვნიშნავთ, რომ ცალკეულმა პირველადმა კომკავშირულმა ორგანიზაციებმა საქმით როგორ გარდაქმნეს პროპაგანდისტული მუშაობა. პირველადი კომკავშირული ორგანიზაციების მდივნები როგორ აწყობენ ამ მუშაობას და როგორ იძლევიან ისინი მარქსისტულ-ლენინური თეორიის დამოუკიდებლად შესწავლის პირად მაგალითს.

ფესხაცმლის ფაბრიკა № 1-ის პირველადი კომკავშირული ორგანიზაციის კომიტეტის მდივანმა ამხ. ჯაშიაშვილმა კარგად მოაწყო პროპაგანდისტული მუშაობა. „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ დამოუკიდებლად შემსწავლელ ამხანაგებს აქ უწევენ სათანადო დახმარებას. ტარდება თეორიული ლექციები, ყველა კომკავშირელი ესწრება ლექციებს; მოეწყო ექსკურსია ავლაზრის რესტავრირებულ სტამბაში, ლენინის მუზეუმის თბილისის ფილიალში და სხვაგან. ქუთაისის მაუდის ფაბრიკის პირველად კომკავშირულ ორგანიზაციაში (მდივანი ამხ. ფურცხვანიძე) ითვლება 125 კომკავშირელი, ამათგან 101 დამოუკიდებლად სწავლობს „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსს“. კომკავშირელმა ბუხჩალტერმა კინწურაშვილმა დაამთავრა „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ შესწავლა საშუალო რგოლის მიხედვით, ყველა თავზე მას შედგენილი აქვს კონსპექტები, ცოდნის უფრო გაღრმავებისათვის მან წაიკითხა მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსთა მთელი რიგი შრომები, მაგალითად, ლენინის: „რა ვაკეთოთ?“, „სოციალ-დემოკრატიის ორი ტაქტიკა დემოკრატიულ რევოლუციაში“. ამჟამად იგი სწავლობს ლენინის შრომას: „მატერიალიზმი და ემპირიოკრიტიციზმი“. ასეთი კომკავშირელი ქალები ცოტანი როდი არიან. კიროვის რაიონის თბილვაჭრობის კონკავშირულმა ორგანიზაციამ შვიდზე მეტი თეორიული ლექცია მოაწყო. მის მიერ ჩატარებულთა საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის დამოუკიდებლად შემსწავლელ კომკავშირელთა და ახალგაზრდობის 8 თათბირი. ამხანაგი სტალინის დაბადებიდან 60 წლისთავთან დაკავშირებით მოეწყო რამდენიმე ექსკურსია ავლაზრის რესტავრირებულ არალეგალურ

სტამბაში და ბელადის სამშობლო ქალაქში — გორში. ამხ. ბუგაძე, ადამია, ხა-
რატიშვილი და სხვები იძლევიან თავიანთ თავზე გულმოდგინე და დამოუკი-
დებელი მუშაობის მაგალითებს. თვითელი მათგანი სწავლობს „საკ. კ. პ. (ბ)
ისტორიის მოკლე კურსის“ მე-9 და მე-10 თავებს, სარგებლობს მარქსიზმ-
ლენინიზმის კლასიკოსთა შრომებით.

ამასთან ერთად, არიან მრავალი პირველადი კომკავშირული ორგანიზაცი-
ებიც, რომლებიც ჯერკიდევ ცუდად აწყობენ პროპაგანდისტულ მუშაობას
კომკავშირელთა და ახალგაზრდობას შორის. მიემართოთ ფაქტებს ახალციხის
რაიონის კომკავშირული ორგანიზაციების სინამდვილიდან. ამ ცოტა ხნის წი-
ნათ ჩვენს მიერ მეტად სერიოზულად და ღრმად იქნა შესწავლილი საკითხი
აღნიშნული რაიონის პირველად ორგანიზაციებში პროპაგანდისტული მუშაო-
ბის დაყენების შესახებ. შემოწმებამ დაგვანახა, რომ მთელი რიგი კომკავში-
რული ორგანიზაციები ძლიერ ცუდად აწყობენ ამ მუშაობას, ხოლო ცალკეული
მდივნები ვერ იძლევიან თავიანთ თავზე გულმოდგინე, ენერგიული მუშაობის
მაგალითებს, არ ესაუბრებიან კომკავშირელებს, თუ რა სიძნელენი ელობებათ
მათ საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის შესწავლაში და რა დახმარება ესაჭიროებათ მათ.
ახალციხის რაიონის, სოფ. გრელის პირველადი საკოლმეურნეო კომკავშირუ-
ლი ორგანიზაცია (მდივანი ამხ. ნებაძე) აერთიანებს 25 კომკავშირელს, ამათ-
გან მხოლოდ 5 კაცი სწავლობს „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსს“ და
მაინც მთელი წლის განმავლობაში მხოლოდ პირველი 2-3 თავი შეისწავლეს,
ხოლო თვით მდივანმა ამხ. ნებაძემ „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“
პირველი თავის მხოლოდ 5 გვერდი წაიკითხა, დანარჩენი 20 კომკავშირელი
სრულებით არ არის ჩაბმული არც წრეებში და არც დამოუკიდებლად მეცა-
დინეობს.

წითელწყაროს რაიონის კომუნარის სახელობის კოლმეურნეობის პირ-
ველადი კომკავშირული ორგანიზაცია ითვლის 15 კომკავშირელს, ამათგან
მხოლოდ ორი სწავლობს „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსს“, დანარჩენი
13 არ არის ჩაბმული არავითარ სწავლებაში. ასეთივე მდგომარეობაა მთელ
რიგ სხვა პირველადი კომკავშირულ ორგანიზაციებშიც. როცა ვლაპარაკობთ
პირველად კომკავშირულ ორგანიზაციებში პროპაგანდისტული მუშაობის და-
ყენებაზე, განსაკუთრებით საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და საკ.
ალკა ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილებათა შემდეგ, რასაკვირველია,
მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა კომკავშირელთა და ახალგაზრდობის მარქსის-
ტულ-ლენინური განათლება, მაგრამ შეუძლებელია დავფაროთ ის მდგომარე-
ობა, რომ მრავალი მათგანი ძველებურად მუშაობს. ამ პირველად ორგანიზა-
ციებში კომკავშირელები ან სრულებით არ სწავლობენ „საკ. კ. პ. (ბ) ისტო-
რიის მოკლე კურსს“ (ლაპარაკია მათ შესახებ, რომლებსაც აქვთ შესაძლებ-
ლობა შეისწავლონ საკ. კ. პ. (ბ) ისტორია), ან დიდი უმრავლესობა სწავლობს
პირველ 2-3 თავს. მთელ რიგ შემთხვევებში პირველადი ორგანიზაციების
მდივნებს არ შეუძლიათ ესაუბრონ კომკავშირელებს, რომლებიც სწავლობენ
„საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსს“, მხოლოდ იმიტომ, რომ თვით მათ

ცუდად ესმით იგი და ამიტომ ბევრ შემთხვევაში საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის შესწავლა კომკავშირელებისა და ახალგაზრდობის მიერ თვითდინებაზეა დაყრდნობილი. მრავალი ფაქტია, როცა კომკავშირის თვით ხელმძღვანელი მუშაკები ვერ იძლევიან თავიანთ თავზე შეუპოვარი, დამოუკიდებელი მუშაობის მაგალითებს. იმის დასამტკიცებლად, რომ ეს ლიტონი სიტყვები არ არის, მოვიყვანთ რამდენიმე მაგალითს. კომკავშირის ახალციხის რაიკომის სასკოლო და პიონერთა განყოფილების გამგესთან ამხ. მინასიანთან საუბარში გამოიჩინა, რომ ერთი წლის განმავლობაში მან შეისწავლა „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ მხოლოდ 4 თავი, ხოლო ამავე რაიკომის ინსტრუქტორი ამხ. სტეფანიანი სწავლობს პირველ თავს, იშვიათად ესწრება ლექციებს. წითელწყაროს რაიონის საქნავთის კომკავშირული კომიტეტის მდივანი ამხ. ზმეიკოვი სწავლობს „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ მე-2 თავს. ეს და მსგავსი მრავალი ფაქტი ლაპარაკობს იმაზე, რომ ცალკეული აქტივისტები ვერ იძლევიან თავიანთ თავზე მუშაობის ბოლშევიკურ ნიმუშებს. აქ, რასაკვირველია, ბევრად დამნაშავენი არიან კომკავშირის რაიონული კომიტეტები, რომლებმაც ცუდად დააყენეს მარქსისტულ-ლენინური განათლება. კომკავშირის ყვარლის რაიკომმა 1939 წლის განმავლობაში სულ 2-3 საკითხი განიხილა რაიონში პროპაგანდისტული მუშაობის მდგომარეობის შესახებ, ეს, რასაკვირველია, ცოტაა, არ კმარა.

საჭიროა, რომ კომკავშირის რაიონულმა კომიტეტებმა ბიუროს ზედმეტზე სისტემატურად დასვან და განიხილონ რაიონში პროპაგანდისტულ მუშაობასთან დაკავშირებული საკითხები: ლექციების, კონსულტაციების, თეორიული კონფერენციების შესახებ, ბიბლიოთეკების, ქოხ-სამკითხველოებისა და სხვათა შესახებ. საჭიროა, რომ კომკავშირის რაიონულ კომიტეტებს, პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილებათა მუშაკებს შეეძლოთ პირველადი კომკავშირული ორგანიზაციების მდივნებს ასწავლონ საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის შემსწავლელ კომკავშირელებთან და ახალგაზრდებთან საუბარი ცალკეულ თეორიულ საკითხებზე, რომ კომკავშირელები გრძნობდნენ პასუხისმგებლობას თავიანთი იდეურ-პოლიტიკური ზრდის ამალლებისათვის. ეს საკითხები კომკავშირული ორგანიზაციებისათვის უნდა გახდნენ ერთერთ სერიოზულ და მნიშვნელოვან საქმედ. ჩვენს კომკავშირულ ორგანიზაციებს კიდევ დიდი მუშაობა დასჭირდებათ იმისათვის, რომ მთლიანად შეასრულონ საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და საკ. ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მიერ პროპაგანდის შესახებ შილებული დადგენილებანი.

ეროვნული საკითხი
ბიბლიოთეკა

შენიშვნები ერთი ჩაიონიდან

აღ. ავახაშვილი

საკ. აღკვ. ცენტრალური კომიტეტის X პლენუმმა, რომელიც მოწვეული იყო საკ. კ. პ. (ბ) სტალინური ცენტრალური კომიტეტის უშუალო ხელმძღვანელობით, განიხილა საკითხი დაწყებითა და საშუალო სკოლაში კომკავშირის მუშაობის შესახებ.

ლენინურ-სტალინურ კომკავშირს—ახალგაზრდობის მებრძოლ. მოწინავე რაზმს — საკ. აღკვ. ც. კ-ის X პლენუმმა საბრძოლო პროგრამა დაუსახა, რათა სკოლამ პარტიას და მუშურ-გლეხურ წითელ არმიას მისცეს სამშობლოსადმი უსაზღვროდ თავდადებული, კომუნისტურად აღზრდილი, ჯანდონით აღსავსე ახალგაზრდობა.

პლენუმმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ სკოლაში არანორმალური მდგომარეობის — დისციპლინის უქონლობის, მასწავლებლებისადმი უხეში, არაჯანსაღი დამოკიდებულებისათვის პასუხისმგებლობა კომკავშირს ეკისრება. ამიტომ „საკ. აღკვ. ცენტრალური კომიტეტი თვითეული კომკავშირული ორგანიზაციის მუშაობის შედეგებს შეაფასებს პირველ ყოვლისა იმის მიხედვით, თუ როგორ არის დაყენებული სწავლა და დისციპლინა სკოლაში“.

საკ. აღკვ. ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე აღნიშნული ნაკლოვანებანი შეეხება თელავის რაიონის კომკავშირულ ორგანიზაციებსაც. თელავის რაიონში ცხრაათასზე მეტი მოსწავლე ახალგაზრდაა. გულდასმით ეხმარებოდეთ ამ მძლავრ არმიას, ყოველდღიურ პრაქტიკულ დახმარებას უწევდეთ მის მოწინავე რაზმს, პარტიის საიმედო დასაყრდენს — კომკავშირის რაიკომის პირველხარისხოვანი და გადაუდებელი ამოცანა.

თელავის 1-ლ სრულ საშუალო სკოლაში, სადაც 890-მდის მოსწავლე ირიცხება, კომკავშირული ორგანიზაცია თავის მოწოდების სიმაღლეზე ვერ დგას. სკოლაში ხშირი იყო მოსწავლე ახალგაზრდობის მიერ ბეჭუთების ტარების, მასწავლებლებისადმი უხეში დამოკიდებულების, მოსწავლე ქალიშვილებისადმი არაამხანაგური, საბჭოთა სკოლაში ყოვლად მიუღებელი დამოკი-

დებულების ფაქტები მოსწავლეების ქართველიშვილის, არუთინოვისა და სხვათა მხრივ. მოსწავლე ჯგუფი შეიშაშვილის საქციელმა ყოველგვარ საზღვარს გადააჭარბა. მან მიატოვა მეცადინეობა და ნაცნობის დაკრძალვაზე. მაშინ, როცა სკოლაში მეცადინეობა მიმდინარეობდა თითქმის მთელი ჯგუფი წაიყვანა. საბჭოთა სკოლისათვის უცხო, ყველა ამ უხეშ გამოვლინებებს კომკავშირული ორგანიზაცია არათუ ძირშივე არ სპობდა და იგი მზის სინათლეზე არ გამოჰქონდა, არამედ ხშირად მისი ზოგიერთი წევრი ინიციატორის როლშიაც კი გამოდიოდა.

კომკავშირული ორგანიზაციის ასეთი „მუშაობის“ შედეგად სკოლას ჰყავს საკმაოდ ბევრი კომკავშირული მოსწავლე, რომელიც სწავლაში ჩამორჩენილია. აქ სრულიად არ ჩანს კომკავშირელთა ავანგარდული როლი. ასე, მაგ. 151 კომკავშირელიდან ფრიადოსანია მხოლოდ 24, კარგოსანი კი — 40. სკოლის კომკავშირული კომიტეტის მდივანი რ. პოლოსოვი თვითონ ფრიადოსანია, ხოლო ორგანიზაციაზე ხელმძღვანელობა უჭირს. ამიტომ მას რაიკომისაგან კონკრეტული დახმარება უფრო მეტი ესაჭიროება.

სახარბიელო მდგომარეობა არც მაქსიმ გორკის სახ. მე-4 სრულ საშუალო სკოლაშია. არ მიიღო რა ზომები კომკავშირულმა ორგანიზაციამ მოსწავლეთა ნაწილის უდისციპლინობისა და თავაშებულობის წინააღმდეგ, აქ ადგილი აქვს უხეშობას. ამ სკოლის კომკავშირელმა მოსწავლეებმა თაზიკურმა და სუქიასოვმა ცილი დასწამეს მასწავლებელ გ. თულაშვილს, თითქოს ხელის გარტყმით წაეჭკიოს და ეცემოს სუქიასოვისათვის. სკოლამ სუქიასოვი და ცილისწამებაში მისი თანამონაწილენი გარიცხა სასწავლებლიდან. კომკავშირის ორგანიზაციამ კი ამის შემდეგ გამოიტანა დადგენილება — კომკავშირიდან მათი გარიცხვის შესახებ. ამ სკოლის კომკავშირელები: კალაძე და შიუკაშვილი ყოველგვარ უდისციპლინობას იჩენენ, ხშირად ედავებიან მასწავლებლებს ნიშნის შესახებ და სხვ.

კომკავშირულ ორგანიზაციას, რომელიც სუსტად მუშაობს მოსწავლეთა აკადემიური დონის ამაღლებისა და სკოლაში დისციპლინის განმტკიცების საკითხებზე, 88 კომკავშირელიდან მხოლოდ 2 ფრიადოსანი და 9 კარგოსანი ჰყავს. სკოლის კომკავშირული კომიტეტის მდივანი კურდღელაშვილი ენერგიული ახალგაზრდაა. მაგრამ, როგორც თვითონ ლაპარაკობს, იგი ახლად დაწინაურებულია კომკავშირულ ხელმძღვანელ სამუშაოზე, ჯერ კიდევ არ არის ჩაწვდენილი მთლიანად კომკავშირულ მუშაობაში. ამიტომ მას მეტი დახმარება ესაჭიროება რაიკომისაგან.

იქ, სადაც კომკავშირული ორგანიზაცია სკოლის ადმინისტრაციასთან მჭიდრო კავშირში იმყოფება, როგორც სკოლის ადმინისტრაცია, ისე კომკავშირიც ერთნაირი ძალით ცდილობენ ყოველგვარ ნაკლოვანებათა გამოსწორე-

ბას, უკეთესი შედეგებია. ასე, მაგ. მე-3 სომხურ საშუალო სკოლაში (დირექტორი პაპუნიანი და კომკავშირული კომიტეტის მდივანი ამროზიანი) კომკავშირელები სწავლაში ტონის მიმცემნი არიან ახალგაზრდობისათვის. 12 ფრიადოსან და კარგოსან მოსწავლიდან 10 კომკავშირელია. აკადემიური მოსწრება თუ პირველ მეოთხედში 61,8% იყო, მეორე მეოთხედში იგი 70%-მდე გაიზარდა. კომიტეტის მდივნის მოადგილე, მე-10 კლასის მოსწავლე ვ. ვართანია-ნი ფრიადოსანია და ამასთანავე საუკეთესო საზოგადოებრივი მუშაკიც. მან ლიტერატურულ წრეში წაიკითხა შესანიშნავი მოხსენება „სასუენელი დავითის“ შესახებ. მისი ბრწყინვალე იდეალია სწავლის დასრულებისთანავე წავიდეს მუშურ-გლეხურ წითელ არმიასი დედასამშობლოს დასაცავად.

საქ. ალკ თელავის რაიკომს მეტი დახმარება მოეთხოვება სოფელ ვანთის საშუალო სკოლის კომკავშირული ორგანიზაციისადმი. აქ პირველ ყოვლისა კომკავშირული მეურნეობა სრულიად ვერ დგას თავის სიმაღლეზე. მარტო ის ფაქტი, რომ 1938 წლიდან დაწყებული კომკავშირული კრებების ოქმები გაუფორმებელია და შეუტანელი ოქმების რვეულში, ლაპარაკობს ყველაფერზე. ამ ორგანიზაციის მიერ არც ერთხელ არაა დასმული სასკოლო მუშაობის საკითხები. მაგ. 1939 წ. 10 დეკემბრის (№ 3) ოქმში ვკითხულობთ „...ხოლო შარაბაძე ანოს დავეალოს გახდეს ფრიადოსანი“. (!) ამ სკოლაში 11 ფრიადოსანია და 12 კარგოსანი, ხოლო აქედან მხოლოდ 3 ფრიადოსანი და 4 კარგოსანია კომკავშირელი. ამ აღმაშფოთებელ მდგომარეობას სკოლის კომკავშირული ორგანიზაცია ნაკლებ ყურადღებას აქცევს. ამ სკოლაში ზოგიერთ მოწაფეზე ბევრს ლაპარაკობენ, როგორც უდისციპლინოზე, ხოლო ორგანიზაცია ამ ახალგაზრდების მიმართ არავითარ აღმზრდელობით მუშაობას არ აწარმოებს.

კომკავშირის თელავის რაიკომის მუშაკები კი — ამ საქმეზე ნაკლებად იწუხებენ თავს.

საჭიროა კომკავშირულმა ორგანიზაციამ დროზე გამოასწოროს არსებული ნაკლოვანებანი, ხოლო რაიკომის მუშაკებმა კი გაუწიონ საქმიანი დახმარება.

კომკავშირის თელავის რაიონის ორგანიზაციას მეტი მუშაობა მართებს სკოლაში. თელავის რაიკომის მუშაკებს მტკიცედ უნდა ახსოვდეთ საკ. ალკ ცენტრალური კომიტეტის X პლენუმის გადაწყვეტილებანი, რომ „სკოლა კომკავშირის მუშაობის უმნიშვნელოვანესი უბანია“.

ქართული საზოგადოებრივი
ბიბლიოთეკა

უფრო ახლოს სკოლასთან

ს. ა. დ. ა. ნ. ი. ძ. ბ.

საკ. ალკე ცენტრალური კომიტეტის X პლენუმმა სკოლაში მუშაობის გაშლილი პროგრამა დაუსახა კომკავშირულ ორგანიზაციებს. მათ არ შეუძლიათ განზე იდგნენ სკოლის განმტკიცების ამოცანებისაგან, მთელი მისი აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესებისაგან.

მაგრამ არსებობს მრავალი ფაქტი, რომელიც ლაპარაკობს იმაზე, რომ მთელი რიგი კომკავშირული ორგანიზაციები სკოლაში მუშაობას თვლიდნენ მეორეხარისხოვან საქმედ, ყურადღებას არ აქცევდნენ. სწავლისა და დისციპლინის საკითხებს, ამიტომ შემთხვევითი როდია მოსწავლეთა შორის ორწლიანობის, უდისციპლინობისა და ხულიგნობის ფაქტები.

მიემართოთ ფაქტებს ახალქალაქის რაიონის სკოლების კომკავშირული ორგანიზაციების მუშაობის სინამდვილიდან. აქ ადგილი აქვს მოსწავლეთა მხრივ ხულიგნობას, აკადემიურ დაბალ წარმატებულობას და ბევრ შემთხვევაში სასკოლო კომკავშირული ორგანიზაციების მიერ აღმზრდელობითი მუშაობის მივიწყებას.

აი, რამდენიმე მათგანი: ახალქალაქის რაიონის სომხური საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლე იგნატიანი თითქმის მუდამ ედავება მასწავლებლებს, ხშირად ხმარობს სკოლაში უწმინდეს სიტყვებს. დირექციამ სავსებით სამართლიანად რამდენიმე ხნით მოაშორა იგი სკოლას, ხოლო კომკავშირული ორგანიზაცია კომკავშირელი იგნატიანის მხრივ დისციპლინის დარღვევის ფაქტს არაფრით არ გამოხმაურებია.

სოფელ ბოვრის სკოლის პირველად კომკავშირულ ორგანიზაციას ა/წ. 1-ლი იანვრიდან თავის სკოლაში პიონერთათვის, მოსწავლეთათვის და კოლმეურნეებისათვის უნდა ჩატარებინა თვითმოქმედების საღამო, მაგრამ კომკავშირელების ო. სტეფანიანისა და ასლანიანის მეთაურობით ატეხილ ხულიგნობისა და აურ-ზაურის გამო ჩაიშალა სკოლის კარგი წამოწყება.

სოფელ მაჯადის სკოლის კომკავშირელ მოწაფე შ. ოგანესიანს ცუდი ნიშანი აქვს ალგებრაში, გეომეტრიაში და ფიზიკაში, იგი ხშირად ედავება აღნიშნული საგნების მასწავლებლებს და თავის ჩამორჩენაში ბრალს სდებს მათ.

ძლიერ ცუდად დგას აკადემიური მოსწრების საქმე ცალკეულ სკოლებში; განსაკუთრებით კომკავშირელებს შორის. მრავალი ფაქტი ცხადყოფს იმას, რომ სკოლის კომკავშირელები მოსწრების მხრივ ხშირ შემთხვევაში უკან სწევენ სკოლას. ამავე რაიონის სომხურ საშუალო სკოლაში 689 მოსწავლე ითვლება, ამათგან 224 კაცი კომკავშირის წევრია. აღნიშნული სკოლის აბსოლუტური მოსწრება პირველ მეოთხედში შეადგენს 42,1%, მეორე მეოთხედში — 53,5%; სულ აღნიშნულ სკოლაში ვერ ასწრებს 326 კაცი; ამათგან ერთ საგანში — 69, ორ საგანში — 92, სამ საგანში — 43 და სამზე ზევით — 95. ფრიადოსანთა რიცხვი სულ 34 კაცს უდრის. სკოლის კომკავშირულ ორგანიზაციას, რომელიც მოსწავლეთა საერთო რიცხვის ერთ მესამედს შეადგენს, უნდა ეჩვენებინა კარგი წარმატებისა და დისციპლინის მაგალითები, მაგრამ იგი სრულებით არ ჩანს. თუ სასწავლო წლის პირველ მეოთხედში ჩამორჩენილ კომკავშირელთა რიცხვი 9 კაცს შეადგენდა, მეორე მეოთხედში იგი 85 კაცს უდრის. კომკავშირელებს ასლანიანს, ჟამკოჩიანს, სტეფანიანსა და სხვებს აქვთ 7-დან 11-მდე ცუდი ნიშანი, ხოლო თვით უფროს პიონერხელმძღვანელს რ. სნხჩიანს, რომელიც ცუდად იცნობს თავისი პიონერების წარმატების საქმეს, აქვს ორი ცუდი ნიშანი. პირველადი კომკავშირული ორგანიზაციის მდივანი თ. ოვაკიმოვა თვითონ კარგად სწავლობს, მაგრამ იგი ცუდად ხელმძღვანელობს ორგანიზაციას.

აღნიშნული პირველადი ორგანიზაცია თითქმის არ არის დაინტერესებული პიონერ-მოსწავლეების სწავლითა და დისციპლინით; აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესებით. კომკავშირულ კრებებზე იშვიათად იხილავენ სკოლის მუშაობასთან დაკავშირებულ საკითხებს. თუ შემდეგ მეოთხედში კომკავშირული ორგანიზაცია ასე ცუდად იმუშავებს როგორც წინა მეოთხედებში და არ გარდაქმნის თავის მუშაობას საკ. ალკა ცენტრალური კომიტეტის X პლენუმის გადაწყვეტილებებით დასმულ ახალ ამოცანებთან შეფარდებით, მაშინ სკოლა სასწავლო წლის ბოლოს მეტად არადაამაკმაყოფილებელ შედეგებს მიიღებს.

აი, მეორე მაგალითი: ინტერნაციონალური სკოლის პირველადი კომკავშირული ორგანიზაცია (მდივანი ა. დარდაგანიძე) ძლიერ ცუდად მუშაობს. სწავლის დაწყებიდან მას არ განუხილავს არცერთი წესითი საკითხი, რომელიც დაკავშირებული ყოფილიყო სკოლის ცხოვრებასთან, დისციპლინასა და კომკავშირელთა სწავლასთან. აქ აგრეთვე ცუდად დგას კომკავშირელთა სწავლის საქმე. თუ მთლიანად სკოლის აბსოლუტური მოსწრება 74,9% პროცენტს უდრის, აღნიშნული სკოლის კომკავშირელთა აბსოლუტური მოსწრება პირველ მეოთხედში შეადგენდა 65%, ხოლო მეორე მეოთხედში — 50%. ცალკეულ კომკავშირელებს, ნაცვლად იმისა, რომ შეემცირებინათ ჩამორჩენილობა, მათ იგი, პირიქით, გაზარდეს. ასე, მაგალითად, კომკავშირელ გოდორაძეს პირველ მეოთხედში არცერთი ცუდი ნიშანი არა ჰქონია, ხოლო მეორე მეოთხედში კი მას 5 ცუდი ნიშანი აქვს. კომკავშირელ ბერიძეს პირველ მეოთხედში 2 ცუდი ნიშანი ჰქონდა, მეორე მეოთხედში — 4. პირველადი კომკავშირული ორ-

განიზაციის ასეთ ცუდ მუშაობაში, უპირველეს ყოვლისა, ბრალი მიუძღვის კომკავშირის რაიონულ კომიტეტს. ინტერეს მოკლებული არ იქნება აგრეთვე აღნიშნულ წარმატებათა შედეგები რაიონის მასშტაბით. რაიონის მოსწავლეთა საერთო რიცხვი 12.019 კაცს შეადგენს, ამათგან ჩამორჩენილ მოსწავლეთა რიცხვი 4061 კაცს უდრის. მეორე მეოთხედში აბსოლუტური მოსწრება დაწყებითსა და არასრულ საშუალო სკოლებში შეადგენს 69,5%, ფრიადოსანთა რიცხვი — 14%. სრულ საშუალო სკოლებში, სადაც დიდი უმრავლესობა კომკავშირელები არიან, მოსწრება გაცილებით დაბალია. რაიონის ხუთ სკოლაში (ათი საშუალო სკოლიდან) ითვლება 2961 მოსწავლე, აქედან ჩამორჩენილ მოსწავლეთა რიცხვი შეადგენს 1279 კაცს, რაც უდრის 43%, ხოლო ფრიადოსანთა რიცხვი კი — 5%.

რაიონში როდია ერთეული შემთხვევა, როცა კომკავშირში მოსწავლეთა მიღების საქმეს უდგებიან ფორმალურად, ზერელედ, რის შედეგად კომკავშირში ღებულობენ ისეთ პირებს, რომლებიც ვერ იმსახურებენ კომკავშირელის ამ მაღალ და საპატიო წოდებას. აი ორი ფაქტი. სომხური საშუალო სკოლის მოსწავლე კ. ბ. კომკავშირში მიიღეს მაშინ, როცა მას კომკავშირში მიღებამდის ჩადენილი ჰქონდა ხულიგნობა. მის ცუდ ყოფაქცევას ადგილი ჰქონდა მაშინაც, როცა არჩევდნენ მის განცხადებას კომკავშირში მიღების შესახებ. მიუხედავად ამისა, პირველადმა კომკავშირულმა ორგანიზაციამ იგი მიიღო კომკავშირში, ხოლო კომკავშირის რაიონულმა კომიტეტმა კი დაამტკიცა პირველადი ორგანიზაციის ეს გადაწყვეტილება. აი, მეორე მაგალითი: მოსწავლე მეთანჯიანი მეორე წელია ზის მე-8 კლასში, ახლაც ცუდად მეცადინეობს, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, კომკავშირულმა ორგანიზაციამ იგი მიიღო კომკავშირში. სკოლების პირველადი კომკავშირული ორგანიზაციების ასე ცუდად მუშაობისათვის დამნაშავეა კომკავშირის რაიონული კომიტეტი.

ეს მდგომარეობა განსაკუთრებით ცხადჰყოფს იმას, თუ რაიკომის ბიურო როგორ ზერელედ იხილავდა სკოლაში კომკავშირის მუშაობის საკითხებს. ასე, 1939 წლის 1 იანვრიდან 26 ივნისამდე ჩატარდა ბიუროს 40 სხდომა და არცერთი სასკოლო საკითხი არ განუხილავთ, ხოლო 1939 წლის განმავლობაში სულ ჩატარებულ ბიუროს 70 სხდომიდან მხოლოდ 8 საკითხია განხილული სკოლაში კომკავშირის მუშაობის შესახებ.

ყოველივე ეს ლაპარაკობს იმის შესახებ, რომ კომკავშირის რაიონული კომიტეტი ნაკლებად არის დაინტერესებული სასკოლო კომკავშირული ორგანიზაციების მუშაობის საკითხებით.

ახლა, როცა საკ. ალკკ ცენტრალური კომიტეტის X პლენუმის გადაწყვეტილებამ განსაკუთრებული სიმხვილით დასვა სკოლაში კომკავშირის მუშაობის გარდაქმნის საკითხი, საჭიროა დიდი სიზუსტე, კომკავშირის რაიონული კომიტეტის მუშაკთა ოპერატიულობა.

მოველით ბოლშევიკურ სიტყვასა და საქმეს კომკავშირის ახალქალაქის რაიკომისაგან!

1905 წლის 9 (22) იანვრის გამოქაჩილი საქართველოში

პროფ. გ. ხაჭაპურიძე

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი

„სისხლიანი კვირა“ — 9 (22) იანვარი — ისტორიაში შევიდა, როგორც რუსეთის 1905 წლის რევოლუციის პირველი დღე.

„რუსეთის რევოლუციის პირველმა დღემ განსაცვიფრებელი ძალით დააყენა პირისპირ ძველი და ახალი რუსეთი, ცხადყო მამა-მეფისადმი გლეხთა უძველესი რწმენის აგონია და რევოლუციური ხალხის წარმოშობა ქალაქის პროლეტარიატის სახით“, — წერდა ლენინი სტატიაში „მამა-მეფე და ბარცადები“.¹⁾

მეფის ავაზაკობის საპასუხოდ, რორელმაც ამ დღეს ანგარიში გაუსწორა რამდენიმე ათას მუშას, მთელი ქვეყანა მოიცვა აღშფოთებამ და გულისწყრომამ, მთელს რუსეთში იფეთქა უდიდესმა პოლიტიკურმა გაფიცებმა. 9 (22) იანვარი გახდა მძლავრი ბიძგი რევოლუციური ქარიშხლის აღმავლობისათვის ამიერ-კავკასიასა და საქართველოში.

18 იანვარს თბილისში დაიწყო რკინიგზელი მუშების გაფიცვა. მას მხარი დაუჭირეს სტამბისა და თამბაქოს ფაბრიკის მუშებმა და მალე გაფიცვა საყოველთაოდ იქცა.

იმ დღეებში რსდმპ-ს კავკასიის კავშირის თბილისის კომიტეტის მიერ გამოშვებულ პროკლამაციაში — „თბილისის ყველა მუშას!“ — ნათქვამი იყო:
„ამხანაგებო!

ამბები სულ უფრო ფართოვდება და სულ უფროდაუფრო მეტ მასას ითრევს. მთელ ქალაქს გაფიცვა მოსდებია — მხოლოდ-ღა მასზე ლაპარაკობენ. ჯარი ქუჩაშია გამოყვანილი, მუშათა კუბნები მოწყვეტილია ქალაქისაგან. მაგრამ ამით არ შეიძლება მუშათა მოძრაობის შეჩერება. მასის განწყობილება იზრდება, პოლიციის მოთაფლული სიტყვები აღარა სჭრის; მუშების ყველაზე

¹⁾ ვ. ი. ლენინი, თხზულებანი, ტ. VII, გვ. 88. (რუს.).

ჩამორჩენილი ფენებიც კი იგნებენ პროლეტარული ერთიანობის ძალას... დღე თბილისის უკანასკნელი დღეების ამბებმა თბილისის პროლეტარიატი აიძულოს კიდევ უფრო მეტი ენერგიით, კიდევ უფრო მეტი სიძულვილით, კიდევ უფრო ხმაოდ გაეცხადოს:

ძირს თვითმპყრობელობა!

გაუმარჯოს დემოკრატიულ რესპუბლიკას!¹⁾

თბილისში 23 იანვარს, მიუხედავად მთავრობის მიერ მიღებული ყველა ზომისა, ქალაქის სხვადასხვა ნაწილში ქუჩებში ჩატარდა პოლიტიკური დემონსტრაციები. ყველაზე მრავალრიცხოვანი დემონსტრაცია ჩატარდა გოლოვინის პროსპექტზე (ამჟამად რუსთაველის პროსპექტი). დემონსტრანტები გამოვიდნენ წითელი დროშით და ლოზუნგებით: „ძირს თვითმპყრობელობა“ და სხვ. დემონსტრანტებს შორის ფართოდ გავრცელდა რსდმპ-ს კავკასიის კავშირის თბილისის კომიტეტის პროკლამაცია — „ამხანაგებო“. დემონსტრანტებს ოპერა დაესხნენ ყაზახები და პოლიცია. იყვნენ დაჭრილი და მოკლულნიც. თბილისში საყოველთაო გაფიცვა ორგანიზებულად დამთავრდა.

17 იანვარს გაფიცვა დაიწყო ბათუმში. აქ პირველად გამოვიდნენ რკინიგზისა და ნავსადგურის მუშები, მაგრამ მოძრაობა ძალიან ადრე საყოველთაო პოლიტიკურ გაფიცვად გადაიქცა. დაიწყო მუშათა მებრძოლი რაზმების ჩამოყალიბება ცარიზმის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

ბათუმის სამხედრო გუბერნატორმა გამოსცა ბრძანება, რომლითაც ჯარებს წინადადება ეძლეოდა „დემონსტრანტებისათვის ესროლათ პირდაპირ“. ბათუმში ყველა მხრიდან თავი მოუყარეს სამხედრო ნაწილებს.

5 თებერვალს ბათუმში ჩატარდა მოსწავლეთა დემონსტრაცია. დემონსტრანტებმა ააფრიალეს წითელი დროშა წარწერით: „ძირს თვითმპყრობელობა“, „გაუმარჯოს რესპუბლიკას“. რსდმპ-ს ბათუმის კომიტეტმა გამოჰყო სამხედრო ორგანიზაცია, რომელმაც ხელი მიჰყო მუშების შეიარაღებასა და სახელოსნოს მოწყობას, სადაც დაიწყეს ხელყუმბარების ჩამოსხმა. ბათუმის კომიტეტმა მუშებს შორის გაშალა მუშაობა, აწარმოებდა აგიტაციას და პროპაგანდას და დაიწყო სოციალისტური არალეგალური ჟურნალის „ჯარისკაცის მეგობრის“ გამოცემა. თებერვალში აჭარის გლეხებმა უარი განაცხადეს სახელმწიფოსათვის გადასახადის მიცემაზე, ხოლო 12 თებერვალს დაიწყო ბათუმის ციხე-სიმაგრის ჯარისკაცთა მღელვარება. ამავე დღეს ბათუმში დაიწყო როტ-შილდის ქარხნის მუშების ახალი გაფიცვა, რის გამოც ქარხანა დახურეს მისმა მებატონეებმა.

¹⁾ „ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების პროკლამაციები 1904—1906 წ.წ.“ გვ. 79—80.

18 იანვარს დაიწყო გაფიცვები ქუთაისში. მას მიემხრნენ მუშები, მოსამსახურეები, ხელოსნები, მეეტლეები, ნოქრები და ყველა სასწავლებლის მოსწავლე ვაჟები და ქალიშვილები. ქუჩებში ტარდებოდა დემონსტრაციები წითელი დროშებითა და პოლიტიკური ლოზუნგებით.

20 იანვარს გაიფიცნენ სოხუმის მუშები. 21 იანვარს გაიფიცნენ რკინიგზის სამტრედიის საკვანძო სადგურის მუშები. მათ მიემხრნენ მახლობელი სოფლების გლეხები. დემონსტრანტთა რიცხვი 3.000 კაცს სჭარბობდა. ამ დემონსტრაციის გამო მეფის ოხრანკა წერდა:

„ბრბოს მსვლელობის დროს ორი აღმართული დროშით ბაზარსა და ქუჩებში გაისმოდა შეძახილები: „ვაშა, გაუმარჯოს ერთობასა და თავისუფლებას!“ და ისროდნენ ჰაერში. სადგურში დაბრუნებისას ბრბომ მეორეჯერ შემოუარა დეპოს შეძახილებით: „გაუმარჯოს ერთობასა და თავისუფლებას, ძირს თვითმპყრობელობა!“ შემდეგ დემონსტრანტებმა შეაწყვეტინეს მეცადინეობა სკოლას, შეიერთეს მოსწავლე ვაჟები და ქალიშვილები. ერთმა გლეხმა ა. ნიკურაძემ დაფხრიწა მეფის სურათი, ხოლო მეორემ დ. ნიკურაძემ დაჭრა სოფელ კულაშის მამასახლისი, რომელმაც არ ისურვა შეერთებოდა დემონსტრანტებს. ამ დღეს გაფიცვამ მოიცვა მთელი რკინიგზის ხაზი რიონიდან ბათუმამდის“. ¹⁾

21 იანვარს გაიფიცნენ ფოთის ნავსადგურისა და ტყიბულის ქვანახშირის მუშები. 22 იანვარს დაიწყო ჭიათურის მუშათა გაფიცვა. 26 იანვარს აქ მახლობელი სოფლების გლეხთა მონაწილეობით ჩატარდა მუშების შეიარაღებული დემონსტრაცია. დემონსტრაციის დროს წარმოთქმულ იქნა პოლიტიკური სიტყვები, მღეროდნენ რევოლუციურ სიმღერებს, ავრცელებდნენ პროკლამაციებს.

პოლიტიკური დემონსტრაციები ყველგან ტარდებოდა რევოლუციური სოციალ-დემოკრატიის ხელმძღვანელობით. თბილისში გაფიცვა დამთავრდა იანვრის ბოლოს რსდმპ-ს კავკასიის კავშირის მოწოდებით:

„... ყველა დიდ ქალაქში იფეთქა გაფიცვებმა, ზოგიერთ ადგილას კი დემონსტრაციებმაც, რათა გამოეხატათ პროტესტი უიარაღო მასის ბარბაროსულად ამოყლელის წინააღმდეგ, რათა მხარი დაეჭირათ ჩვენი პეტერბურგელი ამხანაგებისათვის.

ასე იყო ჩვენთანაც თბილისში. ჩვენ მთელ მსოფლიოს დევანახვეთ მთელი მუშათა კლასის სოლიდარობა, ეს კი უმთავრესია ამხანაგებო! ამიტომ კომიტეტი მოგიწოდებთ თქვენ, ამხანაგებო, შესწყვიტოთ გაფიცვა და შეუდგეთ მუშაობას...

¹⁾ ცენტრ-არქივი, ფ. 31, ს. 3208.

მაშ ასე, ამხანაგებო, ვიწყებთ რა მუშაობას, ჩვენ ენერგიულად განვაგრძობთ ჩვენს რევოლუციურ საქმეს რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის ჩვენი კომიტეტის ხელმძღვანელობით. მაშ ერთსულოვნად მოვკიდოთ ხელი მუშაობას, ამხანაგებო! რაც უფრო მომქმედი, რაც უფრო დარაზმული ვიქნებით, მით უფრო ახლოსაა გამარჯვება!

ძირს თვითმპყრობელობა!

გაუმარჯოს დემოკრატიულ რესპუბლიკას!

გაუმარჯოს პეტერბურგელ ამხანაგებს! საუკუნო ხსენება ბრძოლაში დაღუპულ ამხანაგებს!

გაუმარჯოს დამფუძნებელ კრებას!

გაუმარჯოს რსდმპ! 1)

პეტერბურგში მომხდარმა 9 იანვრის ამბებმა და დაწყებულმა მუშათა რევოლუციურმა ბრძოლამ საბრძოლველად აამხედრა აგრეთვე საქართველოს გლეხობაც. ამ ბრძოლამ განსაკუთრებით მწვავე ხასიათი მიიღო გურიაში, სადაც გლეხთა გამოსვლები დაიწყო ჯერკიდევ 1902 წლიდან და თავიდანვე მტკიცე პროლეტარული ხელმძღვანელობა ჰქონდა. მოძრაობის სათავეში იდგნენ ის მუშები, რომლებმაც გაიარეს სტალინური სკოლა.

„რევოლუციისათვის, — წერდა ბოლშევიკური გაზეთი „ვპერიოდი“ კორესპონდენტი, — მზადაა გურია, რომელსაც საჭიროების დროს დღესვე შეუძლია გამოიყვანოს 15 ათასი შერჩეული კაცი. ქალებიც, მოხუცებიც და ბავშვებიც გატაცებულნი არიან ამ მოძრაობით და მოუთმენლად ელიან რევოლუციის დასაწყისს, რომ ისინიც შეებრძოლონ თვითმპყრობელობას და არ ჩამორჩნენ თავიანთ ქმრებს, შვილებსა და მამებს. გურულები აშკარად შეუდგნენ შეიარაღებას, დღისით თავს ესხმიან იმ პირებს, რომლებსაც აქვთ ბერდანკები, ართმევენ მათ და ანუგეშებენ იმით, რომ რევოლუციის დამთავრების შემდეგ ისევ უკან დაგიბრუნებთო.“ 2)

პოლიცია, ადმინისტრაცია, სასამართლოს ორგანოები იძულებული გახდნენ შეეწყვიტათ თავიანთი საქმიანობა. გურიაში დაიწყო გლეხთა რევოლუციური კომიტეტის ჩამოყალიბება. გლეხებმა შესწყვიტეს სახელმწიფოსათვის გადასახადის მიცემა, მემამულეებისათვის ბეგარის გადახდა, სამღვდელოებისათვის ეგრეთწოდებული „დრამის ფულის“ მიცემა. აშკარად გრძელდებოდა ხალხის შეიარაღება და სამხედრო საქმის სწავლება. გურიიდან გლეხთა რევოლუციური მოძრაობა ძლიერ ჩქარა მოედო მეზობელ რაიონებს: აჭარას, აფხაზეთს, სამეგრელოს, იმერეთს, სვანეთს. შემდეგ კი აღმოსავლეთ საქართველოსა და სამხრეთ-ოსეთს.

ყველგან დაიწყეს შექმნა გლეხთა რევოლუციური კომიტეტებისა. რომლებიც ხელმძღვანელობდნენ გლეხთა მასების გამოსვლებს და მიისწრაფოდნენ

1) „ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების პროკლამაციები, 1904—1906 წ.წ.“ გვ. 72—74.

2) „ვპერიოდი“ № 11, 1905 წ. 10 მარტი.

მომხდარი მძლავრი მოძრაობისათვის მიეცათ ორგანიზებული ხასიათი. ბოლშევიკები, რომლებიც ხელმძღვანელობდნენ გლეხთა მოძრაობას, გადაჭრით იბრძოდნენ მენშევიკების გავლენის წინააღმდეგ, რასაც ადგილი ჰქონდა გლეხობის ზოგიერთ ჩამორჩენილ ნაწილში. საქართველოს სხვადასხვა რაიონში გამართულ გლეხთა მიტინგებზე არაერთხელ გამოსულა ამხანაგი სტალინი. რსდმპ-ს კავკასიის კავშირმა და მისმა კომიტეტებმა გამოუშვეს მთელი რიგი სპეციალური პროკლამაციები, რომელთა უმეტესობის ავტორი იყო ამხანაგი სტალინი; პროკლამაციები გლეხთა შორის უდიდესი წარმატებებით სარგებლობდნენ. რევოლუციის პირველ დღეებიდანვე საქართველოს გლეხთა მოძრაობაში გაბატონებული მდგომარეობა დაიკავა ბოლშევიკურმა სტრატეგიამ და ტაქტიკამ. დიდი სტალინის ხელმძღვანელობით, ატარებდნენ რადიკალურ პოლიტიკას, ბოლშევიკები საქართველოში წარმატებით ახდენდნენ მენშევიკებისა და ნაციონალისტების იზოლაციას. ანხორციელებდნენ რა ბოლშევიკურ ტაქტიკას, გლეხები ყველგან ქმნიდნენ წითელ რაზმებს და აქტიურად ემზადებოდნენ ცარიზმის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

ერთერთ დიდ შეტაკებას, მაგალითად, ადგილი ჰქონდა სამეგრელოში, სოფელ კახათში. აქ 1905 წლის 14 თებერვალს 1000-ზე მეტი გლეხი თავს დაესხა პოლიციასა და ჩაფრებს მათ მიერ დაპატიმრებული გლეხების განთავისუფლების მიზნით. 14 მარტს ქ. გორში შეიარაღებული მანიფესტანტები იარაღის წართმევის მიზნით თავს დაესხნენ სამხედრო რაზმს. 4 აპრილს თიანეთის მაზრაში და კახეთში ადგილი ჰქონდა შეიარაღებულ შეტაკებებს ყაზახებსა და გლეხებს შორის. აპრილში შეიარაღებული შეტაკება მოხდა გორის მაზრაში, სამხრეთ-ოსეთსა და სხვ. გლეხები ხურავდნენ სასოფლო სამმართველოებს, ხშირად წვავდნენ შენობებს და ანადგურებდნენ საქმეებს. მემამულეებს ერეკებოდნენ სოფლებიდან. რევოლუციური გზით გლეხები ხელთ იგდებდნენ მემამულეების, საუფლისწულო და სანადელო მიწებს. 1905 წლის გაზაფხულზე დაიწყო სასოფლო-სამეურნეო მუშების ორგანიზებული გამოსვლები. მათ წამოაყენეს პოლიტიკური და ეკონომიური მოთხოვნები. უმთავრესად გამოდიოდნენ შემდეგი საუფლისწულო მამულების მუშები: ნაფარეულის, წინანდლის, მუკუზნის, მუხრანის, ჩაქვისა და ა. შ.

მუშათა და გლეხთა რევოლუციური ბრძოლა გამარევოლუციონერებელ გავლენას ახდენდა ამიერ-კავკასიაში მყოფ ჯარის ნაწილებზე. ბოლშევიკები უდიდეს მუშაობას ატარებდნენ ჯარისკაცთა შორის, გზავნიდნენ მათთან აგიტატორებსა და პროპაგანდისტებს, ბეჭდავდნენ და ავრცელებდნენ სპეციალურ მიმართვასა და პროკლამაციებს ჯარისკაცებისადმი. ასე, რსდმპ-ს კავკასიის კავშირის თბილისის კომიტეტის ერთერთ პროკლამაციაში ჯარისკაცებისადმი ნათქვამი იყო:

„გახსოვდეთ რომ თქვენც ხალხი ხართ. ძმათა, მამათა და დედათა სისხლი წმინდა სისხლია! ნუ მიდიხართ ძმათა საყლეთად, როცა ხალხი აღდგება და იყვირებს: ძირს თვითმპყრობელობა! ძირს მეფის მთავრობა! გაუმარჯოს სახალხო მთავრობას! გაუმარჯოს დამფუძნებელ კრებას! წადით იქ, საიდანაც

მოსულხართ. წადით ხალხთან. როცა მთავრობა უკანასკნელ დასაყრდენს — ჯარს დაკარგავს, იგი სისხლის დაუღვრელად დაგვენებდება“.¹⁾

ჯარისკაცთა მასებს შორის ჩანდა მუშათა და გლეხთა რევოლუციური ბრძოლისადმი სოლიდარობისა და თანაგრძნობის აშკარა შემთხვევები. ჯარი არასაიმედო ხდებოდა მეფის მთავრობისათვის. ამიტომ ამიერ-კავკასიაში კიევის ოლქიდან გადმოსროლილ იქნა მე-33 დივიზია.

გლეხთა მოძრაობის მთავარი ცენტრის — გურიის ასაოხრებლად, რომელიც (ბათუმის ოლქის კინტრიშის უბანთან ერთად) ჯერკიდევ 1905 წლის 18 თებერვლიდან გამოცხადებული იყო სამხედრო მდგომარეობაში, გაგზავნეს სპეციალური დამსჯელი რაზმი რევოლუციის ჩახშობაში თავისი სისასტიკით სახელგანთმული გენ. ალიხანოვ-ავარსკის ხელმძღვანელობით. დამსჯელი რაზმი, რევოლუციური პროტესტის გავლენით, რომელიც გაისმა მთელს საქართველოში, იძულებული გახდა გაჩერებულიყო სადგურ ნატანებში. ხელისუფლებამ გადასწყვიტა თავი შეეკავებინა გურიის სისხლიანი განადგურებისაგან და სამხედრო მდგომარეობაც კი მოხსნა. გლეხთა მღელვარების მიზეზთა გამოსარკვევად მეფის ნაცვალმა კავკასიაში, ცარიზმის სატრაპმა ვორონცოვ-დაშკოვმა მიაგვლინა ჩინოვნიკი სულთან კრიმ-გირეი. ამავე მიზნით კახეთში გაიგზავნა გენ. ზ. ჭავჭავაძე, ხოლო ქართლში — გენ. ამილახვარი.

სასოფლო საზოგადოებების შემოვლისას სულთან კრიმ-გირეის ცბიერმა სიტყვებმა და ცრუ დაპირებებმა ვერ შესძლეს შეცდომაში შეყვანა გლეხობა. სულთან კრიმ-გირეის შეკითხვების საპასუხოდ გურიის გლეხები ერთსულოვნად აყენებდნენ თავიანთ მოთხოვნებს, რომლებიც ძირითადად გამოხატავდნენ სოციალ-დემოკრატიული პარტიის პროგრამა-მინიმუმს.

გურიის გლეხობა თავის ბრძოლას უკავშირებდა მთელი რუსეთის ხალხთა მასების რევოლუციურ მოძრაობას. სოფ. ბახვის გლეხებმა, გამოხატავდნენ რა მთელი გლეხობის აზრს, განსაკუთრებით შედგენილ მანიფესტში წამოაყენეს თავიანთი რევოლუციური მოთხოვნები, სადაც სხვათაშორის ნათქვამია: „მთავრობა ავრცელებს ხმებს, თითქოს ჩვენი მოძრაობა ატარებს ნაციონალურ ხასიათს, თითქოს ჩვენ მოვითხოვდეთ ჩვენთვის ცალკე მეფეს. ეს ცილისწამებაა. ჩვენ სოლიდარულად ვართ განწყობილი მთელი ქვეყნის მშრომელ ხალხთან“.

8 მარტს სულთან კრიმ-გირეი უკან გაიწვიეს გურიიდან, ხოლო 10 მარტს ოზურგეთში (ახლა მახარაძე) შევიდა გენ. ალიხანოვ-ავარსკი. მაგრამ ახლაც, რევოლუციური საზოგადოებრივი აზრის გავლენით და გურიის გლეხობის მხრით გადამჭრელი წინააღმდეგობის შიშით ჯალათი ალიხანოვ-ავარსკი იძულებული გახდა თავი შეეკავებინა სამხედრო მოქმედებისაგან. 1905 წლის ივლისის ბოლოს მან დატოვა გურია, სადაც მთელი ძალაუფლება გადავიდა თვით ხალხის ხელში და დაიწყო სრული რევოლუციური თვითმართველობის განხორციელება.

¹⁾ „ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების პროკლამაციები, 1904—1906 წ.წ.“ — პგ. 168—169.

რუსეთის პირველი რევოლუციის პერიოდში, ამიერ-კავკასიის რევოლუციური მასები, რომლებსაც ხელმძღვანელობდა რსდმპ-ს კავკასიის კავშირ¹⁾ ამხანაგი სტალინი²⁾ს მეთაურობით, მიდიოდნენ ბოლშევიკური დროშით.

თავისი რევოლუციური მოღვაწეობის დასაწყისიდანვე სტალინი „გამსჭვალა ლენინური რევოლუციური გენიისადმი უსაზღვრო რწმენით და დააღვა ლენინის გზას. იგი არასოდეს არ ასცდენია ამ გზას და ლენინის სიკვდილის შემდეგ გაბედულად და მტკიცედ განაგრძობს მის საქმეს“. ³⁾

სტალინი წარმოუდგენელი ენერგიით, გულმოდგინეობითა და გაბედულობით იცავს ლენინურ სტრატეგიასა და ტაქტიკას რევოლუციაში, პროლეტარიატის ჰეგემონიის ლენინურ იდეას რევოლუციაში, ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ რევოლუციის სოციალისტურ რევოლუციაში გადაზრდის ლენინურ იდეას. იყო რა ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკების აღიარებული ბელადი, ხელმძღვანელობდა რა რსდმპ-ს კავკასიის კავშირს, დიდი სტალინი აწარმოებდა შეურიგებელ ბრძოლას მენშევიკებისა და მათდამი შემარიგებლობის წინააღმდეგ, ანარქისტების, ბურჟუაზიულ-ნაციონალისტური პარტიების—სოციალ-ფედერალისტთა და დამნაკთა წინააღმდეგ.

თბილისელ ლიბერალთა საბანკეტო კომპანიის გამო რსდმპ-ს კავკასიის კავშირის თბილისის კომიტეტის პროკლამაციაში ნათქვამი იყო: „... არა მშობარა და შატყუარა ლიბერალების, არამედ ჩვენი პირდაპირი და გაბედული სიტყვა უნდა ისმოდეს ყველაზე უფრო გარკვევით რუსეთში. არა ლიბერალები, არამედ ჩვენ უნდა ვაძლევდეთ ტონს რევოლუციონურ მოძრაობას. ჩვენ უნდა მოვითხოვოთ დემოკრატიული რესპუბლიკა—საყოველთაო საარჩევნო თანასწორობის უფლებით—ჩვენ უნდა ვიბრძოლოთ თვითმპყრობელობისა და ბურჟუაზიის წინააღმდეგ ერთად“. ⁴⁾

სტალინი დაუღალავად მუშაობს ამიერ-კავკასიაში სახალხო შეიარაღებული აჯანყების მოსამზადებლად. 17 ოქტომბერს გამოსული მანიფესტის შემდეგ, გამოვიდა რა მუშათა მიტინგზე თბილისში, ამხანაგი სტალინი⁵⁾ ლაპარაკობდა:

„რა გვესაჭიროება ჩვენ, რომ მართლა გავიმარჯვოთ? ამისათვის გვესაჭიროება სამი რამ: პირველი, ჩვენ გვესაჭიროება შეიარაღება, მეორე—შეიარაღება, მესამე—კიდე და კიდე შეიარაღება“. ⁶⁾

ვ. ი. ლენინი⁷⁾ ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკურ ორგანიზაციებს თვლიდა—ჩვენი პარტიის მეწინავე მებრძოლ ორგანიზაციად. ვ. ი. ლენინი კავკასიის აკუთვნებდა იმ ცენტრთა რიცხვს, სადაც „აჯანყება ყველაზე კარგადაა მომზადებული იქ, სადაც პროლეტარული ბრძოლის მასობრივი ხასიათი უფრო ძლიერ და ნათლად არის გამოხატული“. ⁸⁾

¹⁾ ი. ბ. სტალინის „მოკლე ბიოგრაფია“, „ბოლშევიკი“ № 23—24 1939 წ. ქ. მოსკოვი.

²⁾ ლ. პ. ბერია, „ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების ისტორიის საკითხისათვის“, 1938 წ. გამ. გვ. 50.

³⁾ „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსი“, გვ. 98.

⁴⁾ ვ. ი. ლენინი, თხზულებანი, ტ. IX, გვ. 27. (რუს.).

პარტიის მესამე ყრილობამ, მიიღო რა ლენინური რევოლუცია კავკასიის ამბების გამო, კავკასიის გმირულ პროლეტარიატსა და გლეხობას გამოუგზავნა მხურვალე სალაში და დაავალა „ცენტრალურ და ადგილობრივ კომიტეტებს მიიღონ ყველაზე ენერგიული ზომები კავკასიაში საქმის მდგომარეობის შესახებ ცნობათა ფართოდ გავრცელებისათვის“.

გლენთა კომიტეტებს, რომლებიც გურიის მაგალითით 1905 წლის გაზაფხულზე უკვე ჩამოყალიბდნენ საქართველოს სხვა რაიონებში, ვ. ი. ლენინი უდიდეს მნიშვნელობას აძლევდა, ხედავდა რა მასში რევოლუციური ხელისუფლების ჩანასახს.

„მუშათა დეპუტატების საბჭოები,—წერდა ვ. ი. ლენინი,—ყველა მსხვილ სამრეწველო ცენტრში, მთელი რიგი ეკონომიური მონაპოვარნი, რომლებიც გამოგლეჯილ იქნა კაპიტალისტებისაგან, არმიაში ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოები, გლენთა კომიტეტები გურიასა და სხვა ადგილებში, და ბოლოს, რუსეთის ზოგიერთ ქალაქში სწრაფწარმოადი „რესპუბლიკები“, ყოველივე ეს იყო პოლიტიკური ხელისუფლების დაპყრობის დასაწყისი პროლეტარიატის მიერ, რომელიც ეყრდნობოდა რევოლუციურ წვრილ ბურჟუაზიას, განსაკუთრებით, გლეხობას“.¹⁾

რევოლუციის პირველ წლებში ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკების სათავეში იდგა დიდი სტალინი, მარქსიზმ-ლენინიზმის ერთერთი ფუძემდებელი, ლენინის ყველაზე უახლოესი და ერთგული თანამებრძოლი.

1905 წლის რევოლუციის 35 წლისთავს ლენინ-სტალინის პარტია ჩვენს ქვეყანაში ეგებება სოციალიზმის უდიდესი გამარჯვებებით. ამ გამარჯვებათა ფესვები იმყოფება რუსეთის პირველი რევოლუციის გმირულ ეპოქაში.

¹⁾ ვ. ი. ლენინი, თხზულებანი, ტ. XIV, გვ. 265. (რუს.).

კრიტიკა და ბიბლიოგრაფია

პლიმენი გოგიავა—„უკაცხიანი ხომალდები“, საგლიჯამი 1939 წ.

„აფრებიანი ხომალდები“ მოთხრობები-სა და ნარკვევების წიგნია. მისი ავტო-რის პირველი ლიტერატურული ცდები მოთხრობები იყო, მაგრამ კ. გოგიავა მოთხრობებიდან გადავიდა საგაზეთო მუ-შაობასა და ნარკვევების წერაზე, რამაც ნაწილობრივ დააცილა იგი მხატვრულ პროზას. უკანასკნელ ხანებში ავტორი ისევ დაუბრუნდა მოთხრობების წერას, ამის მაგალითია მისი „სიყვარული სიხა-რულია“, მაგრამ ამ მოთხრობას მაინც ეტყობა წერის ნარკვევისებური მანერა, განსაკუთრებით ეს აშკარა ხდება ამ მოთ-ხრობის შედარებიდან მის პირველ მოთ-ხრობებთან.

ადრინდელი მოთხრობები „კაპარჭინის მებადურნი“ და „აფრებიანი ხომალდები“ მწერლის პირვანდელი მარაგის გამოშატ-ველი მოთხრობებია. ეს მოთხრობები ამ-ტკიცებს, რომ მისი დამწერი რამდენადაც არ უნდა დასცილებოდა მხატვრულ პრო-ზას, ადრე თუ გვიან აუცილებლად ისევ განახლებდა მუშაობას, რადგანაც ავტორი ისეთი მოთხრობებისა, როგორიცაა „კა-პარჭინის მებადურნი“ და „აფრებიანი ხო-მალდები“, არ შეიძლებოდა საესებით დას-ცილებოდა მას. კ. გოგიავა აშკარად ამ-უღვენებს მწერლის სასიამოვნო თვისებებს. მას ახასიათებს თემის მიგნება, აქტუალო-ბა, ემოციურობა, მიმზიდველი კოლო-რიტულობა. ამ მოთხრობებში ჩანს ის, რასაც მხატვრის თვალს უწოდებენ. ასეთ რამეს მწერლები ხანგრძლივი მუშაობით პოულობენ და ეს თვისება უფრო უნდა განამტკიცოს და განავითაროს კ. გოგია-ვამ, რომ კარგი მწერლის სახელწოდება დაიმსახუროს.

თავისი პირველი მოთხრობების გამო-ქვეყნებისთანავე კ. გოგიავამ მიიპყრო კრიტიკის ყურადღება.

კ. გოგიავას „კაპარჭინის მებადურნი“

და „აფრებიანი ხომალდები“ უსათუოდ კარგი მოთხრობებია. რითაა ეს მოთხრო-ბები კარგი? იგი უნდა ეეძიოთ უპირვე-ლეს ყოვლისა, თემის ორიგინალობასა და აქტუალობაში. მწერალი აჩვენებს მეთევ-ზეთა რომანტიკულ ყოფის თემაზე ჩვენი ცხოვრების მნიშვნელოვან მოვლენას: კერძო მესაკუთრეთა ბრჭყალებიდან, მო-ნური შრომიდან პატარა ადამიანების გან-თავისუფლების ამბავს. ის, რასაც ავტო-რი აღწერს, მის მიერ კარგად შესწავლი-ლი მასალაა, ამიტომ მოთხრობის რეალიზ-მი და მწერლის მხატვრული შესაძლებ-ლობანი თავისას შერებიან. საქმე იმაშია, რომ პატარა მოთხრობის წერა არაა იოლი საქმე. არსად ისე არ მოჩანს მწერლის შესაძლებლობა, როგორც მოთხრობაში, რადგანაც მაქსიმ გორკის სიტყვით რომ ეთქვამთ, მოთხრობა საჭიროებს „სიტყვის ეკონომიას, მასალის ლოგიკურ განლაგე-ბას, სუფეთისადმი ნათელ მიდგომასა და თემის თვალსაჩინოებას“.

კ. გოგიავას მიღწევა ისაა, რომ ის თვალსაჩინოდ იცნობს იმას, რაზედაც წერს, ამას ამტკიცებს მისი „კაპარჭინის მებადურნი“, ამას ამტკიცებს ამ მოთხრო-ბის დეტალები, ბუნების აღწერა, მოქნი-ლი ენა. ყველაფერი ეს ამ მოთხრობას თავისებურ კოლორიტს აძლევს.

ორივე მოთხრობაში მწერალი ეხება ერთნაირი ხასიათის თემას—მეთევზეთა ცხოვრებას. მათი ცხოვრება ერთი შეხედ-ვით რომანტიკულია, ზღვა, ბუნება, სი-ფათები და სხვ. მაგრამ თანვე შესაბრალო-სი. ეს ლარიბი მეთევზეები მესაკუთრის ყველფის საგნად გამხდარან. ამ მეთევზე-თა შრომას სიხარული აკლია, რადგან ისინი სხვისთვის შრომობენ.

იმისათვის, რომ ნათლად დაეხატა მე-თევზეთა და მეპატრონის სოციალური კონფლიქტი, ავტორი მოხერხებულად აჩ-

ვენებს ღარიბი მეთევზის, გიორგი ბზი-
ვას, გაჭირვებულ ცხოვრებას, მის ჭკარტ-
ლიან ჭოხს, სადაც, „როგორც ჭრაქი, ისე
ჭრებოდა გაჭირვებული ადამიანის ჩუმ
ცხოვრება“. იგი მოხუცებულობაში თევ-
ზის ჭერის დროს დაიღუპა. მისი ერთად-
ერთი შვილი კი „თევზის მრეწველის“
თოდუს მოჯამაგირე გახდა. თოდუა
ყველფს მეთევზეებს, მისი ოჯახი ფუქსა-
ვატი ხალხის ბუდე გამხდარა. ასე ცხოვ-
რობდნენ ისინი რევოლუციამდის. რევო-
ციამ კი მეთევზეებიც გაანთავისუფლა აზ-
წვრილფება მყვლიფელისაგან. მეთევზეე-
ბი იბრძვიან იმისათვის, რომ დააარსონ
არტელი, მაგრამ შურისძიებას მიმართავს
იგი. ფარულად იბრძვის, რომ ნავები
ჩასძიროს, ბადეები დასწვას, რომ ამით
ხელი შეუშალოს არტელის დაარსებას.

მოთხრობა დაწერილია ეპიზოდური მო-
მენტებით, რომლებიც საერთო ამბების
ძაფებით კარგადაა ერთმანეთთან დაკავ-
შირებული. მწერალს ეხერხება ბუნების
სურათების აღწერა და მეთევზეთა ყოფის
ცოცხლად გადმოცემა, ამის დამამტკიცე-
ბელია ასეთი ადგილები: „მეთევზეებს პა-
ლიასტომში ჩაეყარათ ბადეები. პალიას-
ტომი არ ღელავდა, ტალღებს არ ატყლა-
შუნებდა. სიხუმე იყო. ხანდახან ზღვაუ-
რი გაიქროლებდა, და ლაქაშებში შრია-
ლი ატყვებოდა“; ანდა: „საიდანდაც მოი-
სმოდა გულაჭიკიკებული შაშვების ქახ-
ქახი, თხმელის ქვეშ ცეცხლი ენთო,
ფიცხდებოდა მჭადები, იხრავებოდა თევ-
ზები და მეთევზეებს მადას უღიზიანებ-
და“.

მოთხრობა „აფრებიანი ხომალდებიც“
მეთევზეთა ცხოვრების თემაზეა აგებული.
მოთხრობის მთავარი პერსონაჟებია მოჯა-
მაგირე გვაჩი და მისი დამჭირვებელი რემა.
რემამ საბჭოთა ხელისუფლების პირველ
წლებშიაც შეინარჩუნა „აფრებიანი ხომალ-
დი“ და მოჯამაგირე. „ნათესავის“ სახე-
ლით იგი ყველფს სოფელელ ბიჭს გვაჩის.
მაგრამ გვაჩი რწმუნდება, რომ მისთვის
უკეთესია არტელში გადასვლა, სადაც
ლუკა, მისი ყოფილი ამხანაგი, მუშაობს.
ლუკა და მისი ამხანაგების ატტელი ძირს
უთხრიან „მეთევზე მრეწველებს“. ლუკას
გამარჯვება გვაჩის სიხარულია და ბედ-

ნიერება, ამ ბედნიერებისაკენ მიისწრაფის
გვაჩიც, მაგრამ რემა გზებს უხლართავს.
გვაჩი მინც შედის არტელში, სადაც მას
მზრუნველობით ეპყრობიან და ისიც თავ-
გამოდებით იწყებს მუშაობას.

საინტერესოა გვაჩის საუბარი ლუკას
ოჯახში სტუმრად პირველად მისვლისას.

— ძმობილო, კარგი სახლი გქონია.

ლუკამ გაიღიმა.

— არა, ეს მეთევზეთა არტელის საერ-
თო საცხოვრებელია. მე მხოლოდ ორი
ოთახი მიჭირავს.

— მაშ შენი არ არის?

— ჩემია, მაგრამ ამავე დროს ჩენაც
არის“.

ლუკა ყოფილი მოჯამაგირეა, მაგრამ
უკვე ახალი ფსიქოლოგიით, გვაჩი კი გა-
მოუცდელი ყმაწვილია. ამხანაგთან შეხ-
ვედრამ გაამართლა მისი ეჭვები, რომ
რემა მას ყველფდა, და კიდევ გაეჭა მას.

თუ პირველ მოთხრობაში კონფლიქტია
ნაჩვენები, ამ მეორე მოთხრობაში მოჯა-
მაგირის ყოფა და მეთევზეთა ცხოვრების
მომენტებია მოცემული.

მოთხრობა „სიყვარული სიხარულია“
ასახავს საბჭოთა ახალგაზრდობის ყოფას,
მის ხალისს შრომასა და დასვენებაში.
მოთხრობა თავიდანვე მიმზიდველად იწყ-
ება და, რაც მთავარია, კარგადაა გად-
მოცემული ახლის გრძნობა, სიყვარულიც
კი ახლებურად ესმით ჩვენს სოფელში.
იგი სასიხარულო შრომის სტიმული ხდე-
ბა. მოთხრობა ასახავს საკოლმეურნეო
სოფლის ახალგაზრდა სტახანოველთა
შრომასა და ბრძოლას ნოქარი ბუნუტის
სიყვარული ავტორს იუმორისტულ ფე-
რებში აქვს გამოხატული.

ავტორს ეხერხება დიალოგი, აქვს კარ-
გი თქმები, მაგალითად: „ქალი მებაღეა
და ბალივით გულწლია“. „სანერგეში ნეს-
ტის სუნი ქარავდება. მანდარიანის გახა-
რებულ ნერგებს თავი ისე დაეხარათ,
თითქოს იხევებოდნენ, ჩქარა გამოგვიყვა-
ნეთ მინდორშიო“. „გოგონებს მიჰქონდათ
ნაადრევი ვარდები, ვარდებივითვე ულაუ-
ლაუებდათ ლოყები“ და სხვ.

კ. გოგიავას თავის წიგნში რამდენიმე
მხატვრული ნარკვევი შეუტანია.

ეს ნარკვევები უმთავრესად ჩვენი ქვეყნის სოციალისტურ საამუშრო ცხოვრებასა და მოვლენებს გამოხატავს. ასეთია თუნდაც ნარკვევი „ქორწილი კოშკში“. აქ მოთხრობილია ამბავი, თუ როგორ მოვიდა ხოლტი პირველად კახეთის ერთ-ერთ სოფელში და რა სისარული გამოიწვია მან, მაგრამ უფრო უცნაურია ის, რომ ტრაქტორისა და ტრაქტორისტისათვის ერეკლე მეფისეული კოშკი გამოუცნებელია.

ვინ იცის, რამდენი სისხლი არ იღვრებოდა ამ მიდამოებში. ახლა კი სოციალისტურმა შრომამ გააერთიანა ქისტები და თუშები. კოშკში ტრაქტორისტი დასახლდა და როცა ამ უკანასკნელმა ცოლი შეირთო, ქორწილი კოშკში გადაიხადა, ან, როგორც ნარკვევის ავტორი ამბობს, „მეფე ძრეკლესეულ კოშკში დაირწა ახალი ოჯახის აკვანი“. მაგრამ ქალმა შემ-

დეგ არ ისურვა კოშკში ცხოვრება, დასტოვა კოშკი რაკი მათ საკუთარი სახლი ააშენეს.

ახალი ცხოვრების ასეთ თემებს აშუქებს კ. გოგიავეს ნარკვევები. რასაკვირველია, ნარკვევების წერას მისთვის ფუჟად არ ჩაუვლია, მას უსწავლია ცხოვრების დანახვის საიდუმლოება, რაც ახალგაზრდა თწერალმა უნდა გამოიყენოს თავისი გელეტრისტული ნიჭის გასაშლელად, რომ მთელი შესაძლებლობით გამოამუშავოს იგი. ეს კი მან უნდა შეძლოს, რადგან ამის საწინდარია მისი მოთხოვნები.

კ. გოგიავეს უსათუოდ გააჩნია უნარი კარგი მწერალი დადგეს, მაგრამ ამისათვის საჭიროა თანმიმდევრული და უნარიანი მუშაობა, საჭიროა აიცილოს სქემატურობის ელემენტებიც, რომლებიც მას აქვს მოთხოვნებში.

ალ. სულავა.

16 წელი ულენინოდ—ულენინის გზით—(მეთაური)	1
მშრომელთა დეპუტატების სავსარმო, საოლქო, საოკრუგო, სარაიონო, საქალაქო სასოფლო და სადაბო საბჭოების არჩენების შედეგების შესახებ ქვეყნდება იმ მასალების მიხედვით, რომლებიც მიღებულია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სამდივნოს მიერ საოლქო და სამხარეო აღმასრულებელი კომიტეტებისა და ავტონომიური და მოკავშირე რესპუბლიკათა უმაღლესი საბჭოების პრეზიდიუმებისაგან)	7
საქართველოს სსრ კონსტაბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ცნობა—საქართველოში მშოიქელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩენების შედეგების შესახებ	18
საბ. ალკა ცენტრალური კომიტეტის X პლენუმი	20
დაწესებისა და საშუალო სკოლაში კომკაზმის გზის გაშვების შესახებ—საქ. ალკა ცენტრალური კომიტეტის მეათე პლენუმის დადგენილება	21

კომკაზმის უმაღლესი ცნობა

ა. არტაზოვი—რა გამოიყენა რესპუბლიკურ თათბარზე	26
ალ. ავაზიშვილი—შენიშვნები ერთი რაიონიდან	31
ს. ალავიძე—უფრო ახლოს სკოლასთან	34

კონსულტაცია

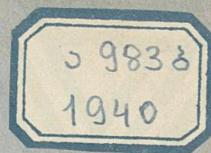
პროფ. ბ. ნატაშვილი—1905 წლის 9 (22) იანვრის გამოცხადი საქართველოში	37
--	----

კრიტიკა და ბიბლიოგრაფია

ალ. სულაშვილი—გ. გოგიაშვილი—„აფრებიანი ხომალდები“	45
---	----

პასუხისმგებელი რედაქტორი **ბრ. ბიკაძე**.

ფასი 70 კპვ.

Ж У Р Н А Л
„АХАЛГАЗРДА БОЛЬШЕВИКИ“

Орган ЦК и ТК ЛКСМ Грузии

№ 1

Январь 1940 г.

(ადგილი ჟურნალ „ახალგაზრდა ბოლშევიკის“ ზეღისმომწერთა მისამართისათვის)